

Woningbouw Lodewijk Napoleonlaan

Quickscan natuur

Gemeente Oosterhout

13 oktober 2023

Project
Opdrachtgever

Woningbouw Lodewijk Napoleonlaan
Gemeente Oosterhout

Document
Status
Datum
Referentie

Quicksan natuur
Definitief 02
13 oktober 2023
134222/23-016.168

Projectcode
Projectleider
Projectdirecteur

134222

Auteur(s)
Gecontroleerd
Goedgekeurd

door
door

Paraaf

Adres

Witteveen+Bos Raadgevende ingenieurs B.V. | Deventer
Daalsesingel 51c
Postbus 24087
3502 MB Utrecht
+31 (0)30 765 19 00
www.witteveenbos.com
KvK 38020751

Het kwaliteitsmanagementsysteem van Witteveen+Bos is gecertificeerd op basis van ISO 9001.

© Witteveen+Bos

Niets uit dit document mag worden veeleenvoudigd en/of openbaar gemaakt in enige vorm zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Witteveen+Bos noch mag het zonder dergelijke toestemming worden gebruikt voor enig ander werk dan waarvoor het is vervaardigd, behoudens schriftelijk anders overeengekomen. Witteveen+Bos aanvaardt geen aansprakelijkheid voor enigerlei schade die voortvloeit uit of verband houdt met het wijzigen van de inhoud van het door Witteveen+Bos geleverde document.

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	5
1.1	Aanleiding	5
1.2	Doel	5
1.3	Leeswijzer	5
2	PLANGEBIED	6
2.1	Beschrijving	6
2.2	Werkzaamheden	8
3	GEBIEDSBESCHERMING	10
3.1	Natura 2000 (Wet natuurbescherming)	10
3.1.1	Gegevens	10
3.1.2	Effecten en conclusie	11
3.2	Natuurnetwerk Nederland (NNN)	12
3.2.1	Gegevens	12
3.2.2	Effecten & conclusie	13
3.3	Houtopstanden	13
4	SOORTENBESCHERMING	14
4.1	Methode	14
4.2	Beschrijving per soortgroep	14
4.2.1	Flora	14
4.2.2	Grondgebonden zoogdieren	17
4.2.3	Vleermuizen	19
4.2.4	Vogels	22
4.2.5	Amfibieën	26
4.2.6	Reptielen	28
4.2.7	Vissen	30
4.2.8	Vlinders, libellen en andere ongewervelden	30

5	SAMENVATTING	33
5.1	Gebiedsbescherming	33
5.2	Soortenbescherming	33
6	LITERATUUR	35
	Laatste pagina	35
	Bijlage(n)	Aantal pagina's
I	Wetgevend kader	3
II	Instandhoudingsdoelstellingen Natura 2000-gebied Ulvenhoutse Bos	1
III	Instandhoudingsdoelstellingen Natura 2000-gebied Biesbosch	3
IV	Instandhoudingsdoelstellingen Natura 2000-gebied Langstraat	1

INLEIDING

1.1 Aanleiding

Thuisvester is voornemens om 16 woonzorgeenheden te ontwikkelen nabij de Lodewijk Napoleonlaan en de Jan Luikenstraat te Oosterhout. De woonzorgeenheden zullen verhuurd worden aan Covida. Op het betreffende perceel geldt momenteel het bestemmingsplan 'Oosterhout-Zuid 2017' (onherroepelijk vastgesteld d.d. 16 mei 2017), en ligt de enkelbestemming 'groen'. Omdat de ontwikkeling van de woonzorgeenheden binnen deze bestemming niet inpasbaar is, wordt gewerkt aan een nieuw bestemmingsplan waarmee de voorgenomen ontwikkeling onder de huidige wetgeving planologisch mogelijk wordt gemaakt. De huidige bestemming wordt veranderd in 'maatschappelijk' met aanduiding 'zorgwoning'. Als onderdeel van de toelichting van het nieuwe bestemmingsplan dienen enkele milieuthema's nader beschouwd te worden. Het gaat om onderwerpen die noodzakelijk zijn voor het aantonen van de uitvoerbaarheid van het bestemmingsplan en het aantonen van een goede ruimtelijke ordening. Eén van deze thema's betreft natuur, en specifiek gebieds- en soortenbescherming. In voorliggende rapportage wordt ingegaan op dit thema.

De geplande ontwikkeling kan effecten hebben op beschermde natuurwaarden in en rondom het plangebied. In deze quickscan worden mogelijke effecten op aanwezige beschermde natuurwaarden door de geplande werkzaamheden beoordeeld en getoetst. Naast het bepalen van de effecten van het voornemen op beschermde gebieden en soorten, worden ook de juridische consequenties en de eventueel noodzakelijke vervolgstappen, zoals een ontheffingsaanvraag en eventuele mitigerende en/of compenserende maatregelen, inzichtelijk gemaakt.

1.2 Doel

Het doel van deze quickscan is om te toetsen:

- welke effecten de werkzaamheden hebben op:
 - beschermde gebieden (Natura 2000) in het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb);
 - beschermde soorten in het kader van de Wnb;
 - het Natuurnetwerk Nederland (NNN);
- wat de consequenties van deze mogelijke effecten zijn in het kader van de natuurwetgeving en het natuurbeleid (ontheffings- en/of vergunningaanvraag in combinatie met mitigerende/compenserende maatregelen).

1.3 Leeswijzer

Hoofdstuk 2 beschrijft het plangebied en de geplande werkzaamheden. In hoofdstuk 3 wordt verkend of er effecten zijn te verwachten op beschermde gebieden die vallen binnen de Wnb. Hoofdstuk 4 beschrijft per soortgroep of er in of nabij het plangebied onder de Wnb beschermde soorten aanwezig zijn en wat de effecten van het voornemen op deze soorten zijn. In hoofdstuk 5 worden de belangrijkste resultaten en conclusies samengevat. In hoofdstuk 6 is de geraadpleegde literatuur weergegeven. Het toetsingskader in relatie tot de natuurwet- en regelgeving is weergegeven in bijlage I.

2

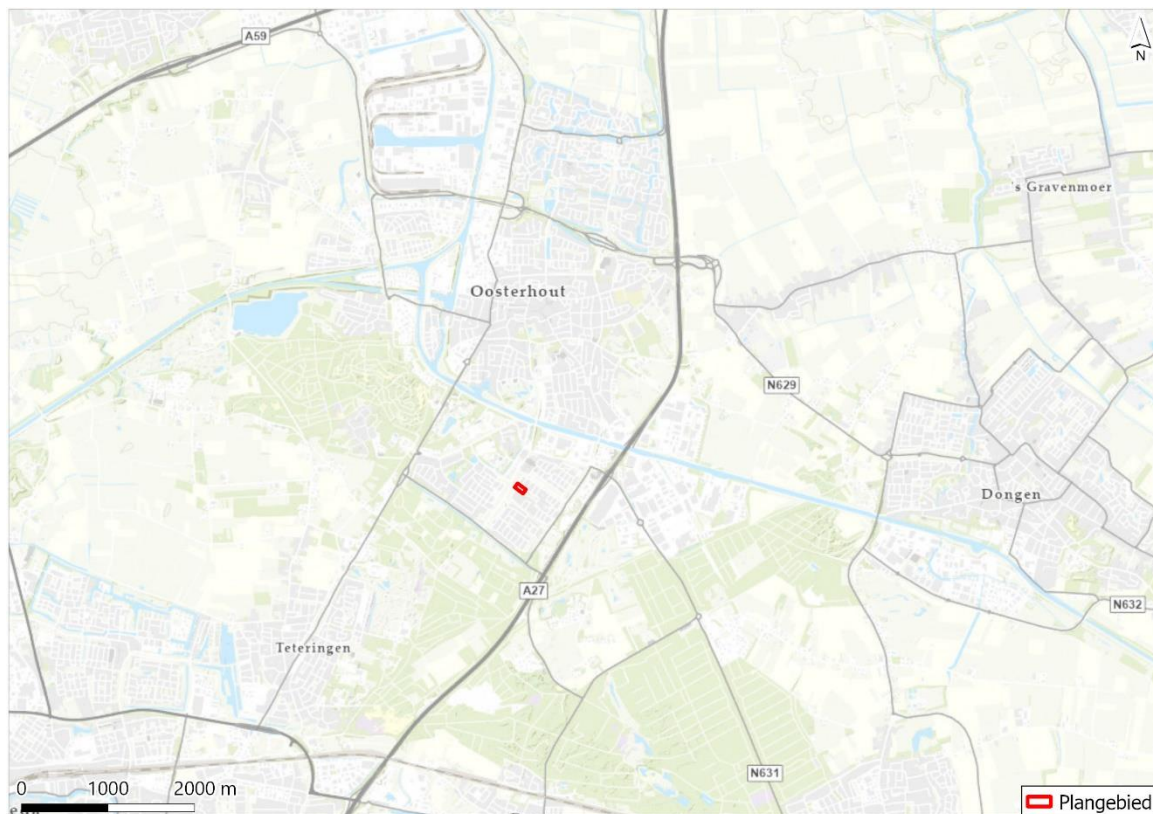
PLANGEBIED

2.1 Beschrijving

Het plangebied is gelegen binnen de bebouwde kom van Oosterhout (provincie Noord-Brabant), in de wijk Oosterheide in het zuidelijke deel van de stad (afbeelding 2.1). Het gebied is gelegen op de hoek van de Jan Luikenstraat en de Lodewijk Napoleonlaan, ter hoogte van de adressen Jan Luikenstraat 3 tot en met 9. Het onderzochte gebied wordt begrensd door de Jan Luikenstraat aan de noordzijde, de Melis Stokelaan aan de oostzijde, een wandelpad aan de zuidzijde en de Lodewijk Napoleonlaan aan de westzijde (afbeelding 2.2). Het plangebied bevindt zich te midden van een stedelijke omgeving, en wordt omringd door een woonwijk. Langs de Lodewijk Napoleonlaan bevindt zich direct ten westen van het plangebied een groenzone met enkele bomen en struiken. Op circa 650 meter ten zuiden van het plangebied ligt het Landgoed Oosterheide.

Het plangebied is in de huidige situatie globaal op te delen in 3 gedeelten. Van west naar oost betreft het een braakliggend terrein, een basketbal- en voetbalveld en een grasveld met speelvoorziening. Ter plaatse van het braakliggende terrein bevond zich tot 2021 een activiteitscentrum. Momenteel bevindt zich binnen het plangebied geen bebouwing. Met uitzondering van het basketbal en- voetbalveld is het plangebied volledig onverhard. De vegetatie binnen het plangebied bestaat zowel uit bomen en struiken als kruiden en grassen. De bomen en struiken betreffen voornamelijk niet-inheemse soorten die hier zijn aangeplant. Binnen het plangebied is geen oppervlaktewater aanwezig. Afbeelding 2.3 geeft een impressie van het plangebied.

Afbeelding 2.1 Globale ligging van het plangebied te Oosterhout, Noord-Brabant

Afbeelding 2.2 Ligging van het plangebied in detail

Afbeelding 2.3 Impressie van het plangebied

2.2 Werkzaamheden

De voorgenomen werkzaamheden betreffen alle werkzaamheden die gepaard gaan met het ontwikkelen van 16 woonzorgeenheden. In afbeelding 2.4 is het ontwerp voor de nieuwbouw in de toekomstige situatie weergegeven. Voor het uitvoeren van de werkzaamheden (bouwrijp maken en bouwen) wordt uitgegaan van de inzet van rupskranen, graafmachines, vrachtwagens, trekkers, wielladers, een hijskraan en een heistelling. Als aan- en afvoerroutes wordt uitsluitend gebruik gemaakt van bestaande wegen. Er is nog geen planning voor de werkzaamheden bekend.

Om de nieuwbouw mogelijk te maken dienen een aantal solitaire bomen gekapt te worden (afbeelding 2.5). Het grootste gedeelte van het bestaande groen blijft echter behouden.

Afbeelding 2.4 Definitief ontwerp nieuwbouw toekomstige situatie

Afbeelding 2.5 Overzicht bomen; bestaand, te vellen en nieuw

Bomen:
36 bomen vellen waarvan 15 in slechte staat.
19 van de 36 op huidige gemeentegrond waarvan 3 in slechte staat.
15 van de 36 op grond Prisma waarvan 12 in slechte staat.
22 nieuwe bomen planten op gemeentegrond en 2 nieuwe bomen planten op grond Prisma.
Er kunnen 1-10 bomen vóór de bouw worden geplant. Afhankelijk van bedoeld bouwplan.

Legenda

Bestaande boom

Te vellen boom

Nieuwe boom

De kleur van de bestaande en de te vellen boom duidt de kwaliteit van de bomen conform BEA L. Napoleonlaan mei 2023

— Voorstel nieuwe kadastrale grenzen gem. Oosterhout - Prisma - Thuisvester
— Bestaande kadastrale grens

		Datum: 14-05-2024 Versie: 1.0 Status: Definitief		Tuss. Buiten Projecten	
Oosterhout		Ludo van Nieuwenhuizen - Jan Luikenstraat		Te vellen en te planten bomen x.g. 10 Openbare Ruimte x.g. 10 Openbare Ruimte	
Oosterhout		Ludo van Nieuwenhuizen - Jan Luikenstraat		Te vellen en te planten bomen x.g. 10 Openbare Ruimte x.g. 10 Openbare Ruimte	

3

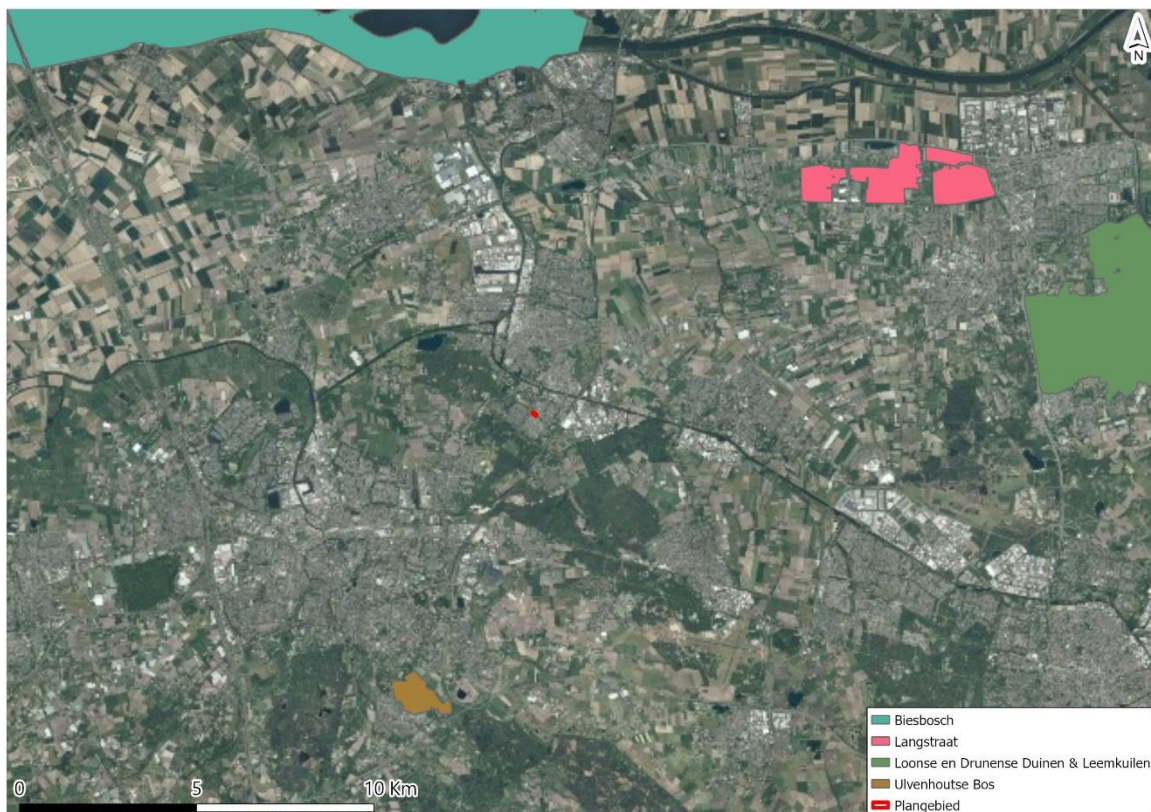
GEBIEDSBESCHERMING

3.1 Natura 2000 (Wet natuurbescherming)

3.1.1 Gegevens

Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied is het 'Ulvenhoutse Bos', op circa 8 kilometer ten zuiden van het plangebied (afbeelding 3.1). Dit gebied heeft de status van Habitatrichtlijngebied [lit. 1]. Op iets grotere afstand (circa 9,4 km) ten noorden van het plangebied, ligt het Natura 2000-gebied 'Biesbosch' (Vogel- en Habitatrichtlijngebied; [lit. 1]). Overige Natura 2000-gebieden (onder andere 'Langstraat', 'Loonse en Drunense Duinen & Leemkuilen') bevinden zich op grotere afstand (> 9,5 km) van het plangebied.

Afbeelding 3.1 Ligging van het plangebied ten opzichte van Natura 2000-gebieden

Hieronder wordt voor de meest nabijgelegen Natura 2000-gebieden een korte beschrijving gegeven van het gebied en van relevante aandachtspunten met betrekking tot het gebied.

Ulvenhoutse Bos

Het Ulvenhoutse Bos is een klein bosgebied. Het beekbegeleidende bos ligt langs de Broekloop en de Bavelse Leij, zijbeekjes van de Mark. In de ondergrond bevinden zich slecht doorlatende, kalkrijke leemlagen, die voor een schijngrondwaterspiegel en hoge waterstanden zorgen. Er zijn gradiënten aanwezig van droge tot vochtige, lemige zandgronden naar natte leem- en veengronden waar basenrijk kwelwater toestroomt. Om het natte bos beter te kunnen exploiteren zijn in het verleden greppels gegraven en werden de (hakhout)bomen op de tussenliggende hogere delen (rabatten) geplaatst. Dit patroon is nog steeds overal in het bos aanwezig en wordt doorkruist door de verschillende beeklopen. De meeste hogere gronden zijn bedekt met eiken-beukenbos, op armere gronden ook met eiken-berkenbossen. Langs de beken en op de lage delen van dalflanken staan vogelkers-essenbossen. Op enkele zeer natte plekken langs beekjes zijn kleine stukjes kwelgevoed elzenbroedbos aanwezig [lit. 1]. Het Natura 2000-gebied is aangewezen voor in totaal 3 habitattypen [lit. 1]. Een overzicht van deze habitattypen en soorten, en hun landelijke staat van instandhouding en doelstelling staat in bijlage II.

Biesbosch

De Biesbosch bestaat uit een groot aantal eilanden en kreken, die grotendeels zijn begroeid met wilgenbos, in afwisseling met struwelen, ruigten, rietlanden en graslanden. Het gebied stond bekend als het grootste zoetwatergetijdengebied van Europa, maar veel van deze faam is teloorgedaan door de uitvoering van de Deltawerken. Wat zich sindsdien gevormd heeft, is een ondoordringbare wildernis die, vooral door haar uitgestrektheid, nog steeds van groot belang is voor een heel scala aan habitattypen en moerassoorten, waaronder bever, ijsvogel, blauwborst, noordse woelmuis, fint en grote modderkruiper. Ook is het gebied rijk aan bijzondere epifytische mossen. Aan de noordoostkant van het gebied ligt een polder- en uiterwaardenlandschap met enkele van de beste voorbeelden van stroomdalgrasland en weidekervelhooiland in ons land [lit. 1]. Het Natura 2000-gebied is aangewezen voor in totaal 6 habitattypen (onderverdeeld in 9 subtypen), 14 habitatrichtlijnsoorten, 8 broedvogels en 24 niet-broedvogels [lit. 1]. Een overzicht van deze habitattypen en soorten, en hun landelijke staat van instandhouding en doelstelling staat in bijlage III.

Langstraat

De Langstraat bij Sprang-Capelle is één van de belangrijkste natuurterreinen in de Naad van Brabant, een smalle overgangszone tussen de Pleistocene zandgronden van het Kempisch Plateau en de lager gelegen rivier- en zeekleigebieden in het stroomgebied van de Maas. Dankzij sterke kwel vanuit de hogere gronden worden hier begroeiingen en soorten aangetroffen die afhankelijk zijn van een constante toestroom van basenrijk grondwater. In sloten komen kranswieren en grote modderkruipers voor, op drassige percelen wordt alkalisch laagveen (met de zeldzame gele zegge, *Carex flava*) aangetroffen. Het is een onverwachte hoek voor soorten en begroeiingen die vooral uit de grote laagveenmoerassen bekend zijn. [lit. 1]. Het Natura 2000-gebied is aangewezen voor in totaal 9 habitattypen en 2 habitatrichtlijnsoorten [lit. 1]. Een overzicht van deze habitattypen en soorten, en hun landelijke staat van instandhouding en doelstelling staat in bijlage IV.

3.1.2 Effecten en conclusie

Fysieke effecten

De dichtstbijzijnde Natura 2000-gebieden bij het plangebied ('Ulvenhoutse Bos', 'Biesbosch', 'Langstraat') bevinden zich respectievelijk op circa 8,0, 9,4 en 9,6 kilometer afstand. Vanwege de ligging van het plangebied buiten de begrenzing van Natura 2000-gebieden is van directe effecten als oppervlakteverlies en versnippering geen sprake. Ook negatieve effecten op instandhoudingsdoelstellingen van Natura 2000-gebieden als gevolg van verstoring door licht ('s avonds en 's nachts werken), geluid en trillingen zijn uitgesloten op basis van de relatief grote tussenliggende afstand. Van negatieve directe effecten van de werkzaamheden op instandhoudingsdoelstellingen van Natura 2000-gebieden is dus geen sprake.

Stikstofdepositie

Effecten van stikstofdepositie zijn niet op voorhand uit te sluiten. De omvang en reikwijdte van de stikstofdepositie door de werkzaamheden en/of het gebruik dienen met een AERIUS-berekening inzichtelijk gemaakt te worden. Afhankelijk van de uitkomst zijn er geen vervolgstappen (geen deposities) of is een Voortoets en/of passende beoordeling nodig.

Indirecte effecten

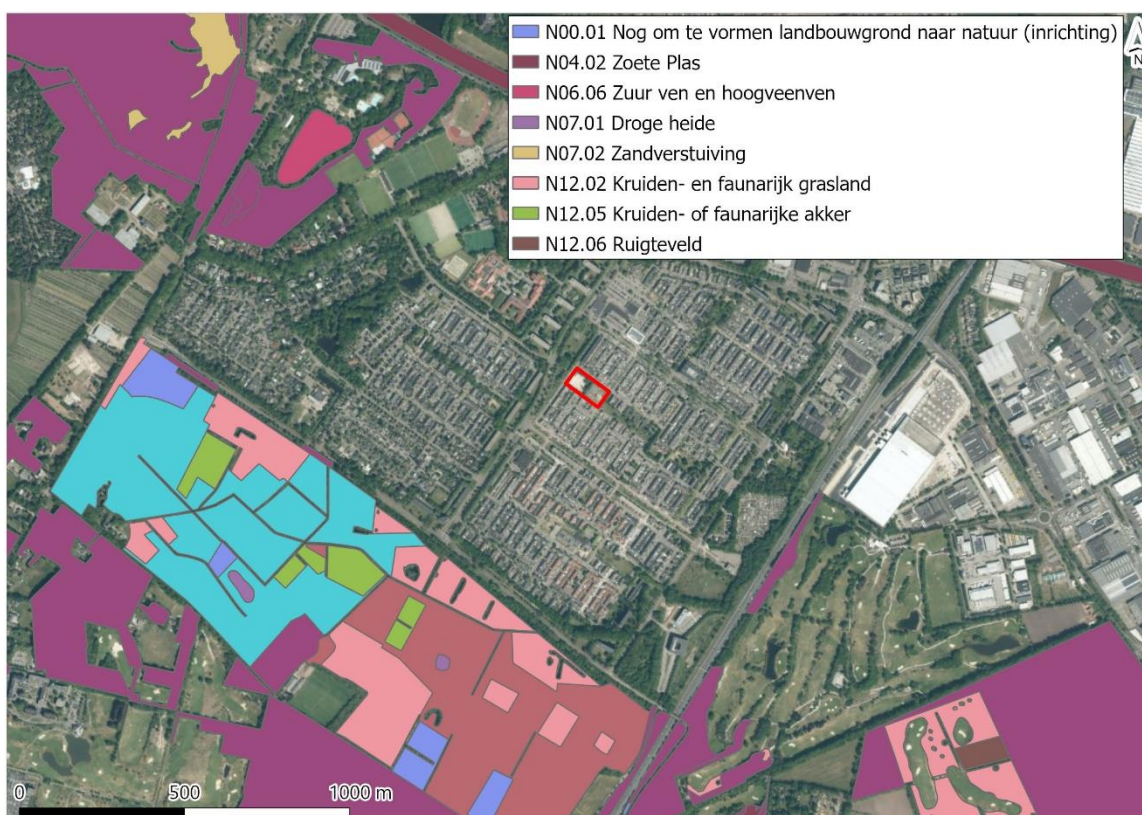
Indirecte effecten op Natura 2000-gebieden zoals vernatting, verdroging, verontreiniging, verzoeting of verzilting kunnen als gevolg van de aard van het voornemen en de relatief grote tussenliggende afstand worden uitgesloten. Van negatieve indirecte effecten door de werkzaamheden op instandhoudingsdoelstellingen van Natura 2000-gebieden is dus geen sprake. Vervolgstappen in het kader van de Wnb onderdeel Gebiedsbescherming zijn niet nodig.

3.2 Natuurnetwerk Nederland (NNN)

3.2.1 Gegevens

In de omgeving van het plangebied bevinden zich verschillende gebieden behorende tot het NNN-netwerk van de provincie Noord-Brabant. De dichtstbijzijnde percelen van het NNN-netwerk zijn gelegen op een afstand van circa 670 meter ten zuiden van het plangebied. De wezenlijke kenmerken en waarden van het dichtstbijzijnde deel van het NNN worden gevormd door het natuurbeheertype N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland (afbeelding 3.2).

Afbeelding 3.2 Ligging van het plangebied ten opzichte van percelen behorende tot het NNN van de provincie Noord-Brabant (NNB) [lit. 2]

3.2.2 Effecten & conclusie

Het plangebied grenst niet aan een NNN-gebied. Het dichtstbijzijnde perceel, waarop het beheertype 'N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland', aanwezig is, ligt op circa 670 meter ten zuiden van het plangebied. Het plangebied maakt dus geen deel uit van het NNN Noord-Brabant (NNB), waardoor ruimtebeslag van het voornemen in NNN-gebieden op voorhand is uitgesloten.

In de provincie Noord-Brabant is externe werking ten aanzien van het NNN een toetscriterium. Dit houdt in dat voor projecten binnen de invloedssfeer van het NNN moet worden nagegaan in welke mate deze de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN beïnvloeden. De werkzaamheden voor de bouw van de nieuwe woonzorgeenheden veroorzaken (mogelijk) verstoring in de vorm van geluid, licht (verlichting werkterrein) en trillingen. De dichtstbijzijnde natuurtypes (vegetaties) aanwezig binnen het NNN zijn niet direct gevoelig voor verstoring door geluid, licht en/of trillingen. Wel kan sprake zijn van een indirecte aantasting van deze NNN-elementen wanneer de verstoring ervoor zorgt dat ze hun functie voor soorten verliezen (bijvoorbeeld soorten die gebruik maken van de natuurbeheertypes als leefgebied).

Tijdens de werkzaamheden wordt naar verwachting het meeste geluid geproduceerd bij het heien. Geluid geproduceerd bij het heien van stalen buispalen bedraagt 140 dB(A) bij de bron, waarvan maximaal circa 65 - 70 dB(A) over blijft op een afstand van 670 meter (afstand tot het NNN) [lit. 11]. Dit geldt echter voor een situatie met een volledige harde bodem, en zonder afscherming van tussenliggende bebouwing. Aangezien zich tussen het plangebied en het NNN wel bebouwing bevindt, zal de overblijvende geluidssterkte ter plaatse van het NNN lager liggen. Deze is daarmee naar verwachting niet groter dan de bestaande achtergrondgeluidbelasting ter plaatse van het NNN van circa 51 - 55 dB(A) [lit. 12]. Tevens zijn de versturende werkzaamheden tijdelijk van aard. Met de voorgenomen ontwikkeling is gezien het bovenstaande geen sprake van aantasting of verlies van de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN van Noord-Brabant. Een nadere procedure in de vorm van een 'Nee, tenzij-toets' is niet noodzakelijk waardoor belemmeringen vanuit provinciaal natuurbeleid niet aan de orde zijn.

3.3 Houtopstanden

Binnen het plangebied zijn bomen aanwezig die in het kader van de werkzaamheden worden gekapt. Aangezien het plangebied binnen de bebouwde kom van de gemeente Oosterhout ligt, is op de desbetreffende bomen het gemeentelijk bomenbeleid van kracht.

Wanneer bekend is of en welke bomen gekapt worden in het kader van de werkzaamheden, wordt aanbevolen een bomenonderzoek uit te voeren bestaande uit een bureaustudie en een inventarisatie in het veld. De bureaustudie is bedoeld om na te gaan welke voorwaarden van kracht zijn op de te kappen bomen. Zo wordt nagegaan of de te kappen bomen zijn opgenomen in het bomenstructuurplan van de gemeente (bijv. als structuurbepalende of waardevolle boom) en of de gemeente bijkomende voorwaarden stelt aan het kappen van deze specifieke exemplaren. Op basis hiervan kunnen de noodzakelijke vervolgstappen in relatie tot de natuurwetgeving betreffende houtopstanden worden beschreven. Hieruit kan volgen dat 1 of meerder van volgende aanvragen/handelingen nodig zijn (verschilt per gemeente):

- kapvergunning;
- omgevingsvergunning;
- ontheffing kapverbod;
- kapmelding;
- kapbeslissing;
- et cetera.

De inventarisatie in het veld is bedoeld om de soort, diameter en locatie van de te kappen bomen te onderzoeken en registreren. Deze informatie is immers nodig voor het in een latere fase aan kunnen vragen van een eventuele omgevingsvergunning/ontheffing/et cetera.

4

SOORTENBESCHERMING

4.1 Methode

Om de aanwezigheid van beschermde flora en fauna in of rondom het plangebied vast te kunnen stellen is een bureaustudie en een verkennend veldbezoek uitgevoerd. De bureaustudie bestaat uit het raadplegen van de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) [lit. 3], en een in 2020 uitgevoerde quickscan Wet natuurbescherming in het kader van de sloop van de destijds aanwezige bebouwing binnen het plangebied [lit. 4]. Aanvullend hierop zijn, als daar aanleiding voor is, verspreidingsatlassen, internetbronnen en de op internet vrij verkrijgbare verspreidingsgegevens geraadpleegd. Ter verificatie van- en als aanvulling op de bureaustudie is een veldbezoek uitgevoerd op 18 april 2023. Soortgerichte inventarisaties en tellingen van afzonderlijke dier- en plantensoorten waren geen onderdeel van het veldbezoek; wel zijn toevallige waarnemingen van soorten of verblijfplaatsen genoteerd. Daarnaast is een habitatscan uitgevoerd. De inventarisatie is niet vlakdekkend en slechts indicatief, maar is voor deze fase voldoende gedetailleerd.

Op basis van de biotoopeisen van beschermde soorten, het veldbezoek en de resultaten van de bureaustudie is bepaald of beschermde soorten leefgebied kunnen vinden in en nabij het plangebied en of daar nader onderzoek naar nodig is. Aan de hand van de geplande werkzaamheden en de verstoringgevoeligheid van soorten is vervolgens bepaald of negatieve effecten kunnen optreden, en of er sprake is van een overtreding van de Wnb.

4.2 Beschrijving per soortgroep

4.2.1 Flora

Bureaustudie

Uit de NDFF [lit. 3] blijkt dat de afgelopen 5 jaar binnen 3 kilometer van het plangebied de volgende beschermde plantsoort is waargenomen: kartuizer anjer. Alle waarnemingen van deze soort werden gedaan op circa 500 - 700 meter afstand ten zuiden van het plangebied, ter hoogte van de Burgemeester Materlaan en in het landgoed Oosterheide (afbeelding 4.1). Ook bij de eerdere quickscan op deze locatie is geen beschermde flora vastgesteld [lit. 4].

Afbeelding 4.1 Waarnemingen van beschermde soorten flora in de omgeving van het plangebied in de periode 2018 - 2023
[lit. 3]^{1,2}

De biotoopeisen van de in de omgeving waargenomen soorten staan beschreven in het kader hieronder.

Kartuizer anjer

Kartuizer anjer staat op zonnige, warme en droge, matig voedselarme en uitgesproken stikstofarme, basenrijke en vaak kalkhoudende grond (al of niet lemig zand en mergel) en ook op stenige plaatsen (bron verspreidingsatlas.nl). Ze groeit in schrale- en kalkgraslanden, in bosschages langs bermen en dijken en op leistehellingen en zandsteenrotsen [lit. 5].

Veldbezoek

Tijdens het veldbezoek zijn geen beschermde plantsoorten waargenomen. De vegetatie binnen het plangebied bestaat zowel uit bomen en struiken als kruiden en grassen. Wat betreft bomen en struiken gaat het voornamelijk om niet-inheems, aangeplant groen met soorten waaronder sierkers (*Prunus serrulata* 'Kanzan'), meelbes, Weymouthden en sneeuwbes. De lagere vegetatie bestaat uit algemene soorten zoals smalle weegbree, reigersbek, vogelmuur, robertskruid en straatgras. Afbeelding 4.2 geeft een impressie van de aangetroffen vegetatie.

¹ Deze informatie is afkomstig uit de NDFF en mag niet zonder toestemming van BIJ12 worden verstrekt aan derden of op enige andere wijze openbaar gemaakt worden.

² Wees alert met het gebruik van puntwaarnemingen, een punt is niet per se een waarneming op die plek.

Afbeelding 4.2 Impressie aangetroffen vegetatie

Het plangebied en de directe omgeving bieden geen geschikt biotoop voor de beschermde flora. De meeste onder de Wnb beschermde flora zijn zeldzaam tot zeer zeldzaam en komen voor in zeer specifieke biotopen. Voorbeelden van biotopen waar onder de Wnb beschermde flora lokaal kunnen voorkomen zijn loof- en naaldbossen, hakhout en struwelen op kalkrijke, humeuze, vrij voedselarme, compacte en lemige bodems. Ook in heiden en borstelgraslanden en in onbemeste riet- en hooilanden, leemrijke akker (vooral onder wintergraan), op rivierduintjes, in kalkgraslanden en lemige blauwgraslanden, in duinvalleien en soms in het winterbed van rivieren komen de soorten voor. Daarnaast zijn er enkele soorten specifiek gebonden aan stenig substraat. Deze soorten zijn te vinden op rotsen, puinhellingen en oude (kalkrijke) muren. Op basis van de ligging en de aard van het plangebied (stedelijke omgeving) is het daardoor uitgesloten dat er binnen het plangebied beschermde plantsoorten voorkomen.

Effecten en conclusie

Uit de NDFF [lit. 3] blijkt dat er in de ruimere omgeving (≥ 3 km) van het plangebied gedurende de afgelopen 5 jaar slechts 1 onder de Wnb beschermde plantsoort is waargenomen. Het betreft kartuizer anjer. De aanwezige vegetatie binnen het plangebied betreft gedeeltelijk een niet-inheemse, aangeplante vegetatie, en daarnaast algemeen voorkomende soorten. Op basis van de locatie en gebiedskenmerken is het voorkomen van beschermde soorten in het plangebied uitgesloten. Ook kartuizer anjer (die voorkomt in het natuurgebied op circa 650 meter afstand van het plangebied) wordt niet verwacht vanwege de afwezigheid van geschikt habitat.

Op basis van de aangetroffen vegetatietypen en de aanwezige biotopen binnen het plangebied kan het voorkomen van onder de Wnb beschermde flora worden uitgesloten. Hierdoor zijn negatieve effecten voor deze soortgroep niet aan de orde. Vervolgstappen in het kader van de Wnb zijn niet nodig.

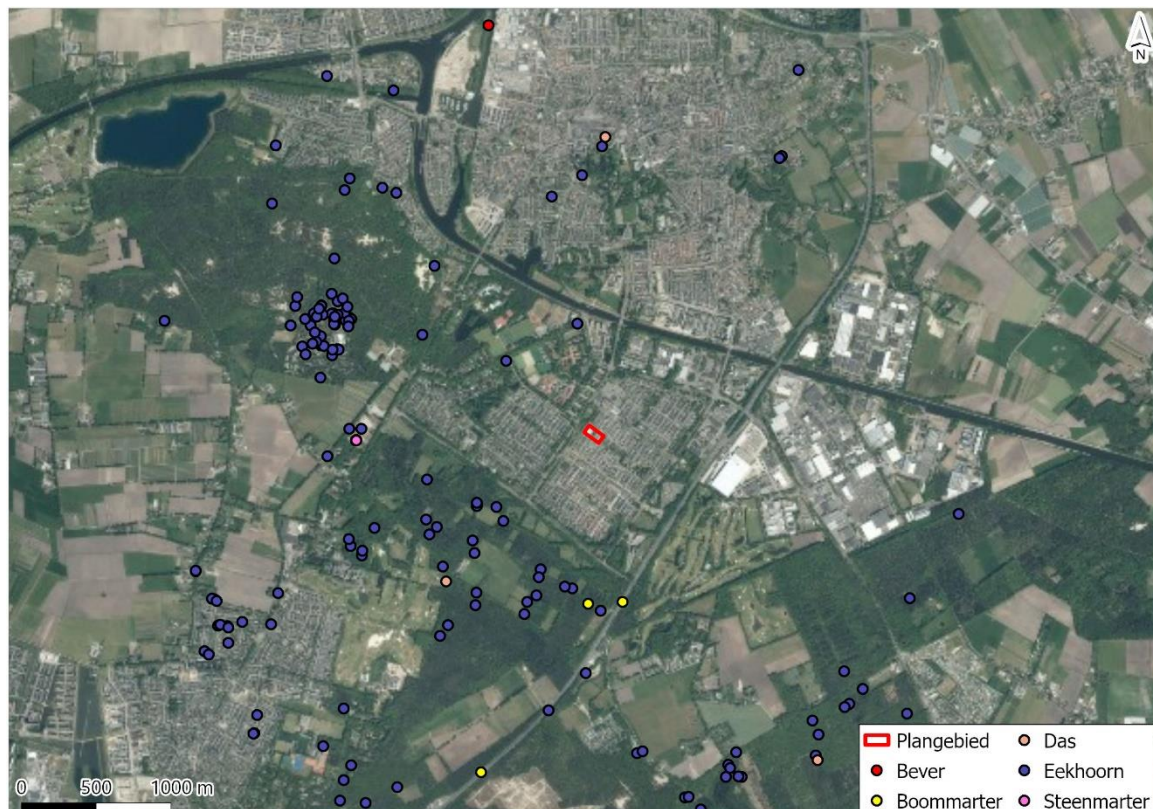
4.2.2 Grondgebonden zoogdieren

Bureaustudie

Op basis van de NDFF [lit. 3] zijn in de afgelopen 5 jaar binnen 3 kilometer van het plangebied waarnemingen bekend van verschillende zoogdiersoorten die beschermd zijn onder het beschermingsregime 'Andere soorten' van de Wnb, zoals verschillende muizensoorten, egel, konijn, ree en vos. Voor deze soorten geldt binnen de provincie Noord-Brabant een vrijstelling in het kader van ruimtelijke ingrepen. Ook zijn waarnemingen bekend van enkele niet-vrijgestelde 'Andere soorten' van de Wnb: boommarter, steenmarter, das en eekhoorn. Van boommarter, steenmarter en das gaat het slechts om enkele waarnemingen, die vrijwel allemaal werden gedaan in het bosgebied ten zuiden van Oosterhout, op ruim 1 kilometer afstand ten zuiden en westen van het plangebied. Van das is echter ook 1 gevalideerde waarneming bekend binnen de bebouwde kom uit 2019. Deze waarneming werd op circa 2 kilometer afstand ten noorden van het plangebied. Eekhoorn is veelvuldig waargenomen, zowel in de bosgebieden rondom Oosterhout als op enkele locaties binnen de bebouwde kom (afbeelding 4.3). Binnen het plangebied zijn geen waarnemingen bekend van beschermde soorten. Deze zijn bij de in 2020 uitgevoerde quickscan ook niet vastgesteld [lit. 4].

Alhoewel geen waarnemingen bekend zijn van wezel en hermelijn, kan de aanwezigheid van deze soorten in de omgeving van het plangebied niet op voorhand worden uitgesloten. Daarnaast is in de omgeving van het plangebied ook 1 waarneming bekend van (vraatsporen van) bever. Deze sporen werden in 2018 waargenomen in de oeverzone van het Wilhelminakanaal in het noordwesten van Oosterhout, op circa 2,7 kilometer afstand ten noorden van het plangebied (afbeelding 4.3).

Afbeelding 4.3 Waarnemingen van beschermde soorten grondgebonden zoogdieren in de omgeving van het plangebied in de periode 2018 - 2023 [lit. 3]^{1,2}

¹ Deze informatie is afkomstig uit de NDFF en mag niet zonder toestemming van BIJ12 worden verstrekt aan derden of op enige andere wijze openbaar gemaakt worden.

² Wees alert met het gebruik van puntwaarnemingen, een punt is niet per se een waarneming op die plek.

De biotoopeisen van de in de omgeving waargenomen soort worden in onderstaand kader beschreven.

Bever

Bevers komen voor in het overgangsgebied tussen land en water zoals moerassen, langs beken, rivieren en meren. De bever heeft een voorkeur voor rustige rivieren en meren omzoomd door broekbossen met bomen als wilg en els. De aanwezigheid van bossen op de oevers is een vereiste; (open of rotsige oevers worden gemeden) [lit. 6].

Boommarter

De boommarter leeft bij voorkeur in bossen. Als behendige klimmer en springer kan hij zijn leefgebied vanaf de grond tot in de boomtoppen benutten. Bij de boommarter wordt al gauw gedacht aan oud (loof)bos. In Nederland klopt dat beeld in ieder geval niet; de boommarter komt hier in allerlei typen en leeftijden bos voor. Boommarters leven bijvoorbeeld ook in de jonge bossen van de Flevopolders en in Moerasbossen in Overijssel en Utrecht [lit. 6].

Das

De das leeft in allerlei soorten biotopen, met een voorkeur voor kleinschalig akker- en weidelandschap met verspreide bosjes, heggen en houtwallen. Maar ook andere open terreinen, zoals vochtige heiden en rivierdalen zijn geschikte gebieden. Zelfs in afgravingen, oude ertsmijnen, op kliffen en onder gebouwen wordt de das soms aangetroffen. Het leefgebied van de das moet voldoen aan voldoende dekking, weinig verstoring, een groot voedselaanbod en een bodem waarin ze goed kunnen graven, met een grondwaterstand van tenminste 1,5 meter onder het maaiveld [lit. 6].

Eekhoorn

Het verspreidingsgebied van de eekhoorn strekt zich uit over heel Europa en Noord-Azië. Ze leven tot op een hoogte van 2000 meter. De eekhoorn komt in grote delen van Nederland voor, vooral in Drenthe, Overijssel, Utrecht, Gelderland, Noord-Brabant en Limburg. Ook in de duinen van Noord- en Zuid-Holland komen eekhoorns voor. Tussen 1960 en 1970 brak een virusziekte uit waardoor de eekhoorn in het hele land zeldzaam werd. Na 1970 heeft herstel plaatsgevonden. Eekhoorns komen voor in loofbos, naaldbos of gemengd bos maar ook in tuinen, parken en houtwallen in de buurt van bos. Mits er voldoende voedsel beschikbaar is, komen ze ook in bebouwd gebied. Hun voorkeur gaat uit naar ouder bos (naaldbomen ouder dan 20 jaar en loofbomen ouder dan 40-80 jaar) omdat daar meer voedsel en nestgelegenheid is [lit. 6].

Steenmarter

De steenmarter dankt zijn naam aan zijn voorkeur voor steenachtige biotopen en schuilplaatsen, zoals steengroeven, rotsige hellingen en gebouwen. De steenmarter komt vooral voor in parklandschap, maar ook in volkomen bosloze gebieden, steengroeven en rotsige hellingen. Hij is vooral te vinden in de nabijheid van dorpen en boerderijen en tegenwoordig zelfs in grote steden (de steenmarter is een 'cultuurvolger'). Hij heeft een voorkeur voor gebieden met kleinschalige landbouw, met oude schuren, heggen en geriefhoutbosjes. Daarbij is de aanwezigheid van elementen zoals groenstroken, heggen, bosjes, greppels en bermen van belang, omdat de steenmarter daar zijn voedsel zoekt [lit. 6].

Veldbezoek

Tijdens het veldbezoek zijn geen waarnemingen gedaan van, onder de Wnb, beschermde grondgebonden zoogdiersoorten. Het plangebied biedt wel geschikt biotoop aan verschillende 'Andere soorten' van de Wnb waarvoor in provincie Noord-Brabant een vrijstelling geldt, zoals verschillende muizensoorten en egel. Aangezien het plangebied is gelegen te midden van een stedelijke omgeving met een relatief grote verstoring, en zich binnen het plangebied geen bosgebied bevindt, kan de aanwezigheid van das en boommarter met voldoende zekerheid worden uitgesloten.

Eekhoorn kan mogelijk gebruik maken van de hogere bomen die binnen het plangebied aanwezig zijn. Tijdens het veldbezoek zijn echter geen nesten van eekhoorns en/of geschikte holtes aangetroffen. De meeste waarnemingen van eekhoorn worden gedaan in bosgebieden rondom Oosterhout, waarvandaan geen geschikte migratieroutes lopen tot aan het plangebied (bijvoorbeeld bomenrijen, parken of houtwallen). De 2 dichtstbijzijnde locaties waar eekhoorn is waargenomen staan echter wel via bomenrijen en groenzones met het plangebied in verbinding. De aanwezigheid van eekhoorn kan dus niet volledig worden uitgesloten. Wel kan worden uitgesloten dat zich binnen het plangebied verblijfplaatsen of andere belangrijke onderdelen van de functionele leefomgeving bevinden.

Ook kan het plangebied onderdeel uitmaken van de functionele leefomgeving van kleine marterachtigen (bunzing, wezel, hermelijn) en steenmarter. Binnen het plangebied bevindt zich een relatief dicht struweel waar dekking gevonden kan worden. Ook kan het gebied dienen als foerageergebied voor deze soorten. Het plangebied is echter gelegen in een relatief verstoorde omgeving die in beperkte mate in verbinding staat met andere leefgebieden. Tijdens het veldbezoek zijn geen sporen van deze soorten aangetroffen. Het kan worden uitgesloten dat het plangebied van essentieel belang is als leefgebied voor marterachtigen. Het plangebied is gelegen op relatief grote afstand van grotere wateren, en wordt hier bovendien van gescheiden door veel tussenliggende infrastructuur. Het plangebied vormt daarmee geen geschikt leefgebied voor bever, en het voorkomen van deze soort kan hier worden uitgesloten.

Effecten en conclusie

Het voorkomen van verschillende soorten grondgebonden zoogdieren ('Andere soorten' van de Wnb) zoals egel en verschillende muizensoorten kan op basis van het aanwezige biotoop en de ligging van het plangebied niet worden uitgesloten. Voor deze soorten geldt binnen de provincie Noord-Brabant een vrijstelling voor artikel 3.10 (doden van dieren of beschadigen/vernielen van vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen) in het kader van bestendig beheer en onderhoud bij ruimtelijke ingrepen. Een ontheffingsaanvraag en/of aanvullende maatregelen, dan wel compenserende maatregelen zijn voor deze vrijgestelde soorten niet nodig. Wel geldt te allen tijde de zorgplicht (artikel 1.11 Wnb). Boommarter, steenmarter, wezel, hermelijn, das en eekhoorn zijn echter in de provincie Noord-Brabant niet vrijgesteld. Het kan echter worden uitgesloten dat zich binnen de invloedssfeer van de geplande werkzaamheden vaste voortplantings- of rustplaatsen en/of essentiële onderdelen van de functionele leefomgeving van deze soorten bevinden. Vervolgstappen in het kader van de Wnb (Andere soorten) zijn niet nodig.

De aanwezigheid van grondgebonden zoogdieren beschermd onder de Habitatrichtlijn is binnen het plangebied uitgesloten. Bever komt in de omgeving voor, maar vindt binnen het plangebied geen geschikt leefgebied, waardoor negatieve effecten ten aanzien van deze soort zijn uitgesloten. Vervolgstappen in het kader de Wnb (Habitatrichtlijn) zijn niet nodig.

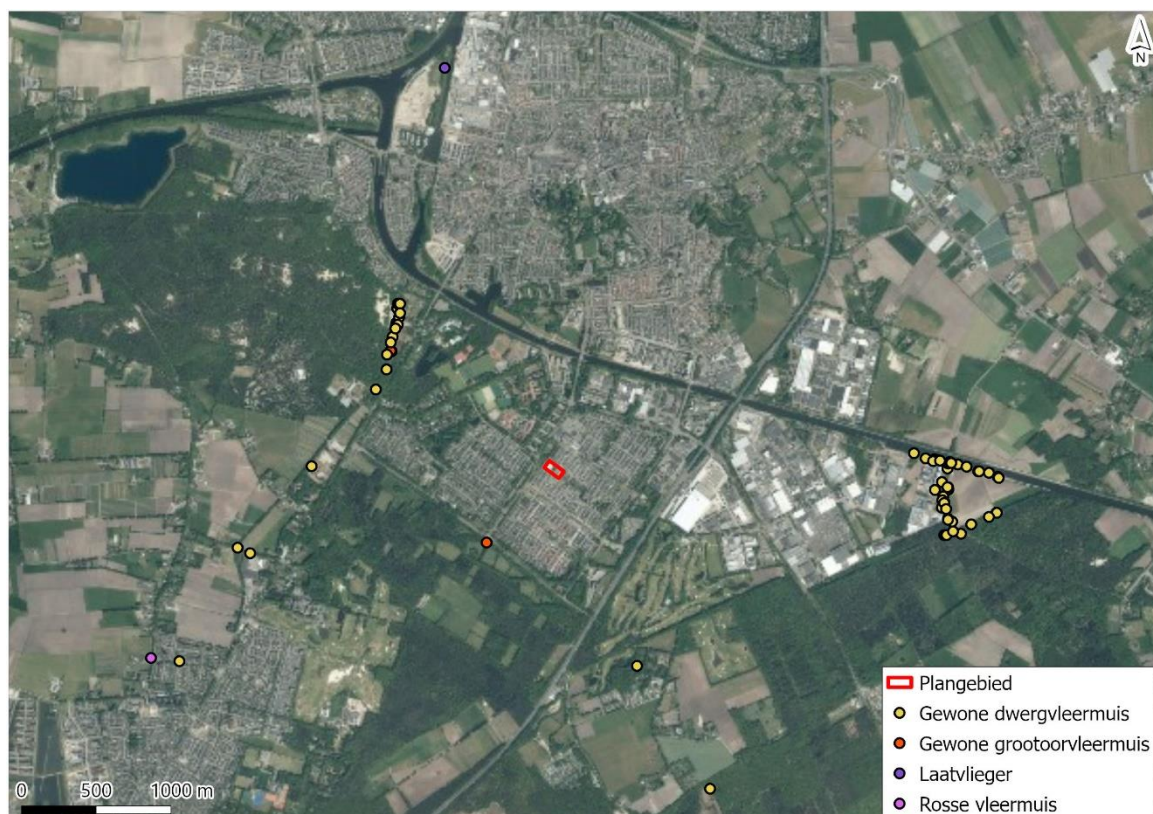
4.2.3 Vleermuizen

Bureaustudie

Alle soorten vleermuizen zijn in Nederland beschermd onder de Wnb en vallen onder bijlage IV van de Habitatrichtlijn (HR). Volgens de NDFF [lit. 3] komen er tenminste 4 soorten vleermuizen voor in de directe omgeving van het plangebied. Het betreft waarnemingen in de afgelopen 5 jaar binnen 3 kilometer van het plangebied van overvliegende en/ of foeragerende individuen van gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, laatvlieger en rosse vleermuis. Daarnaast kan op basis van verspreidingsgegevens de aanwezigheid van ruige dwergvleermuis in de omgeving van het plangebied niet worden uitgesloten.

Waarnemingen van vleermuizen werden voornamelijk gedaan op 2 locaties ten oosten en westen van het plangebied, maar dit verspreidingspatroon is te wijden aan een waarnemerseffect (het betreft vermoedelijk locaties waar in het recente verleden vleermuisonderzoeken zijn uitgevoerd). Het is aannemelijk dat vleermuizen wijder verspreid door de omgeving van het plangebied voorkomen.

Afbeelding 4.4 Waarnemingen van vleermuizen in de omgeving van het plangebied in de periode 2018 - 2023 [lit. 3]^{1,2}

De biotoopeisen van de in de omgeving waargenomen soorten staan in onderstaand kader beschreven.

Gewone dwergvleermuis

(Kraam)kolonies zijn in Nederland vooral in gebouwen, in spouwmuren, achter betimmering en daklijsten, of onder dakpannen gevonden. Gewone dwergvleermuizen zijn plaatstrouw, maar gebruiken meerdere verblijfplaatsen en verhuizen relatief vaak. Gebouwen worden ook als winterverblijf gebruikt, waarbij vergelijkbare plaatsen als in de zomer benut worden. Overwinterende gewone dwergvleermuizen worden vooral bij toeval gevonden in spouwmuren, onder dakpannen, achter betimmering en daklijsten. Daarnaast zijn ze ook in spleten in de muur van kerktorens, en in spleten in grotten, groeves, betonnen bruggen en parkeergarages en dergelijke gevonden. Ze kiezen temperatuurgevoelige winterslaapplaatsen. Bij vorst zoeken ze vaak verwarmde huizen op [lit. 7].

Gewone grootoorvleermuis

De gewone grootoorvleermuis komt verspreid over heel Nederland voor, maar nergens in grote aantallen. De soort is sterk gebonden aan kleinschalig landschap en bosgebieden en is in de open polderlandschappen in West- en Noord-Nederland een zeldzaamheid. De gewone grootoorvleermuis gebruikt zeer uiteenlopende soorten verblijfplaatsen. Ze worden in de zomer aangetroffen op zolders, achter betimmeringen, daklijsten en vensterluiken, in spouwmuren en onder dakpannen, in holten en spleten in bomen en in nest- en vleermuiskasten. Ze verhuizen vaak. Als winterverblijf worden vooral ondergrondse ruimten gebruikt, zoals grotten, kalksteengroeven, oude steenfabrieken, bunkers, forten, vestingwerken, ijskelders en (kasteel)kelders [lit. 7].

¹ Deze informatie is afkomstig uit de NDFF en mag niet zonder toestemming van BIJ12 worden verstrekt aan derden of op enige andere wijze openbaar gemaakt worden.

² Wees alert met het gebruik van puntwaarnemingen, een punt is niet per se een waarneming op die plek.

Laatvlieger

Kraamkolonies komen voor zover bekend alleen in gebouwen voor. Ze wonen in de spouwmuur, achter de betimmering, onder daklijsten en dakpannen of onder het lood rondom de schoorsteen. Soms worden ze ook op zolders aangetroffen. Laatvliegers bewonen een netwerk van verschillende huizen die op een afstand van hooguit enkele honderden meters van elkaar liggen. Ze verhuizen soms wel, maar zijn in principe erg plaats- en gebiedstrouw. In de winter zoeken laatvliegers nauwe en relatief droge plaatsen op zoals spouwmuren, spleten en scheuren in zolders, oude kelders en soms ook kieren dicht bij de ingang van grotten [lit. 7].

Rosse vleermuis

Kraamkolonies zijn hoofdzakelijk bekend uit laaggelegen gebieden in Noord-Duitsland en Nederland. De rosse vleermuis is in West-Europa een uitgesproken boombewonende soort. Zowel solitaire mannetjes, groepen vrouwtjes met jongen, als dieren in winterslaap gebruiken boomholten als onderkomen. In Midden-Europa staat de rosse vleermuis bekend als een trekkende soort. Met behulp van ringonderzoek zijn in het verleden ook in Nederland waarnemingen gedaan die wijzen op trek. Anderzijds zijn er gebieden waar tijdens alle seizoenen rosse vleermuizen gevonden kunnen worden [lit. 7].

Ruige dwergvleermuis

In het buitenland zijn verblijfplaatsen vooral aangetroffen in spleten en gaten in bomen, in nest- en vleermuiskasten, in gebouwen achter betimmeringen, achter daklijsten, onder dakbedekking en op zolders. 2 Nederlandse kolonies bewoonden spouwmuren. Vele solitaire mannetjes of kleine groepen zijn gevonden in spleten en gaten in bomen, achter loshangend schors en in kasten. Als winterverblijfplaats zijn gebouwen (spouwmuur, dakpannen, betimmering), houtstapels, maar ook boomholtes en nest- en vleermuiskasten bekend [lit. 7].

Veldbezoek

Tijdens het veldbezoek werden geen waarnemingen gedaan van (sporen van) vleermuizen. De aanwezigheid van opgaande vegetatie (bomen), die luwte biedt, en het feit dat het plangebied 's nachts niet of nauwelijks is verlicht, maken het tot een geschikt foerageergebied voor vleermuizen. De bomen vormen geen aaneengesloten, lijnvormige structuur die van belang kan zijn als vliegroute voor vleermuizen. Tijdens het veldbezoek werd tevens de aanwezigheid van verblijfplaatsen voor vleermuizen onderzocht. Binnen het plangebied bevindt zich geen bebouwing. Ook in de bomen binnen het plangebied werden geen boomholtes of andere openingen aangetroffen waar boombewonende vleermuissoorten gebruik van kunnen maken. De aanwezigheid van verblijfplaatsen van vleermuizen binnen het plangebied kan daarom op voorhand worden uitgesloten. In de directe omgeving van het plangebied zijn naar verwachting wel verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig. Deze kunnen zich bijvoorbeeld bevinden in spouwmuren of onder dakranden van naastgelegen woningen.

Effecten en conclusie

Foerageergebied en vliegroutes

Het plangebied kan onderdeel uitmaken van het foerageergebied van vleermuizen. Het verwijderen van vegetatie (met name bij het kappen van bomen) kan leiden tot een aantasting van dit foerageergebied. Aangezien in dit geval een relatief groot aandeel van de bestaande opgaande vegetatie behouden blijft, is gewaarborgd dat het gebied te allen tijde een eventuele functie als foerageergebied voor vleermuizen kan blijven vervullen. Er is geen sprake van een wezenlijke aantasting van het foerageergebied van vleermuizen, en vanuit de Wnb zijn geen vervolgstappen nodig.

Wel kunnen in de omgeving foeragerende en overvliegende vleermuizen worden verstoord, wanneer de werkzaamheden zorgen voor geluid, licht of trillingen in het gebied. Het verstoren (en daarmee tevens indirect aantasten van het leefgebied) van vleermuizen is onder de Wnb verboden. Deze vorm van verstoring is echter te voorkomen door werkzaamheden uit te voeren buiten de actieve periode voor vleermuizen, bij daglicht (tussen een uur na zonsopkomst en een uur voor zonsondergang) en bij voorkeur in de winterperiode (december tot februari). Waar verlichting nodig is dient gebruik te worden gemaakt van efficiënt lichtbeheer.

Dit kan door:

- gebruik te maken van vleermuisvriendelijke verlichting;
- het kunstmatig licht enkel daar te richten waar het ook daadwerkelijk nodig is (doelgericht);
- gebruikt te maken van armaturen die het licht door middel van een scherpe bundel één bepaalde kant (en weg van het foerageergebied/ de vliegroute) richten;
- gebruik te maken van aangepaste armaturen die verstrooiing van licht minimaliseren;
- het aantal lampen, de lichtintensiteit en het gebruik van hoge lichtmasten met veel lichtverstrooiing te beperken;
- voor en na de werkzaamheden het gebruik van kunstverlichting te beperken tot enkel verlichting ter beveiliging van opslagterreinen. Ook hiervoor gelden de bovenvermelde restricties.

Verblijfplaatsen

Binnen het plangebied bevinden zich geen mogelijke verblijfplaatsen voor vleermuizen. Van een directe vernietiging van verblijfplaatsen als gevolg van het voornemen is geen sprake.

Vleermuizen die gebruik maken van verblijfplaatsen in (de omgeving van) het plangebied kunnen als gevolg van de werkzaamheden worden verstoord (door geluid, licht, en/of trillingen). In de huidige situatie is sprake van enige geluidsverstoring, met name als gevolg van wegverkeer. De huidige geluidsbelasting bedraagt 46 - 55 dB(A) [lit. 11]. Van soorten die zich hebben gevestigd in het plangebied kan worden aangenomen dat deze tot op zekere hoogte gewend zijn aan een dergelijke geluidsbelasting en zich hier mogelijk op hebben aangepast. Negatieve effecten op deze soorten als gevolg van een vergelijkbare (en tevens tijdelijke) bijkomende geluidsverstoring bij de uitvoering van de werkzaamheden zijn uit te sluiten. Deze redenering gaat echter niet op voor werkzaamheden met een hoog brongeluid, bijvoorbeeld bij het heien of intrillen van funderingspalen. Als gevolg van heiwerkzaamheden kan tot op een afstand van 230 meter verstoring van vleermuizen optreden door geluid, ervan uitgaande dat geluid van ≥ 80 dB(A) kan leiden tot verstoring van vleermuizen [lit. 13]. De omvang van de verstoringcontour is echter in hoge mate afhankelijk van het vermogen van het ingezette materieel, de bodemgesteldheid en het omliggende landschap. Het verstoren van (in de verblijfplaats aanwezige) vleermuizen is een overtreding van de verboden van de Wnb. Om verstoring uit te kunnen sluiten dient daarom een werkwijze gehanteerd te worden met een lage geluidbelasting (niet of aangepast heien of trillen). Indien dit niet mogelijk is dient te worden onderzocht of er in de bebouwing en bomen binnen de verstoringcontour van de locatie waar de werkzaamheden plaatsvinden verblijfplaatsen aanwezig zijn. Dit kan aan de hand van een gericht vleermuisonderzoek conform vleermuisprotocol 2021. Indien uit het onderzoek volgt dat er binnen de verstoringcontour van de werkzaamheden verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig zijn, is voor de uitvoering van de verstorende werkzaamheden een ontheffing in het kader van de Wnb nodig.

4.2.4 Vogels

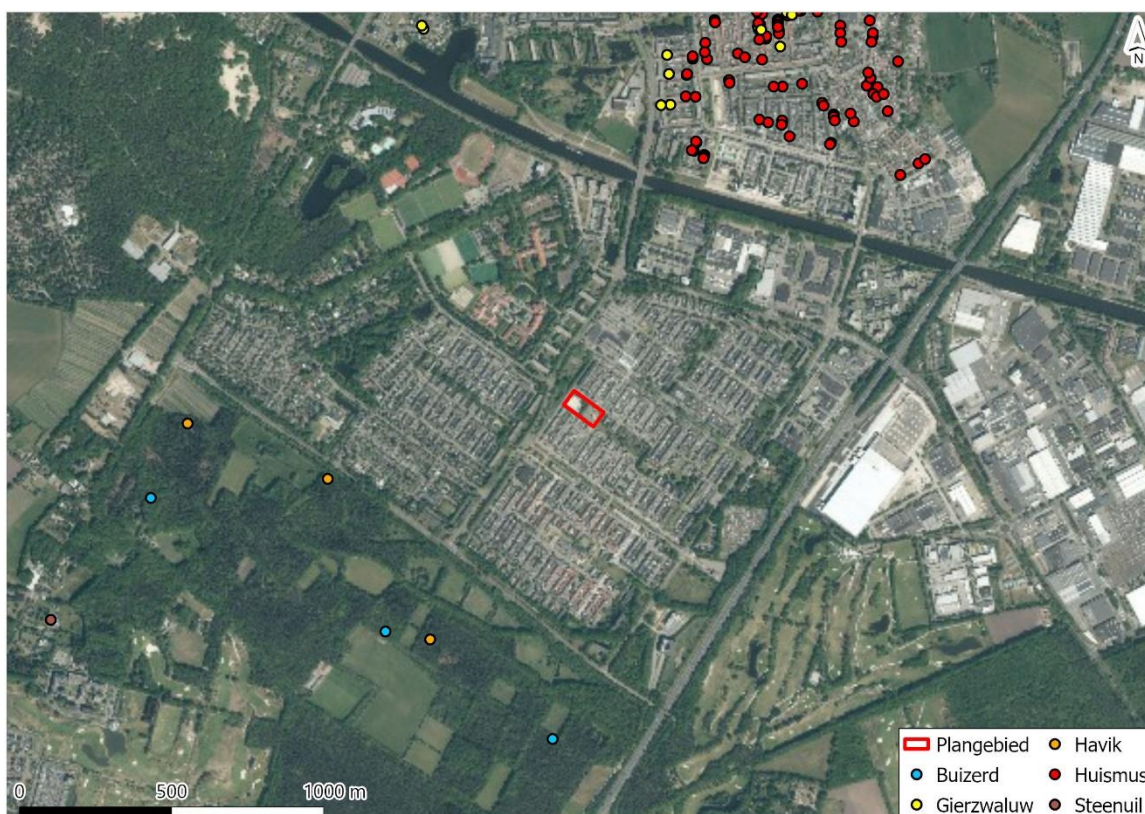
Bureaustudie

In de afgelopen 5 jaar werden binnen 3 kilometer van het plangebied verschillende vogelsoorten waargenomen zoals koolmees, houtduif, roodborst en merel. Daarnaast werden in de omgeving van het plangebied ook verschillende soorten waargenomen waarvan de nesten jaarrond beschermd zijn. Het betreft boomvalk, buizerd, gierzwaluw, havik, huismus, roek, steenuil en wespandief [lit. 3]. Het betreft vooral waarnemingen van overvliegende en foeragerende individuen.

Van buizerd, gierzwaluw, havik, huismus en steenuil zijn echter ook nest- en/of territorium-indicerende waarnemingen bekend of verblijfplaatsen vastgesteld (afbeelding 4.5).

Opvallend veel waarnemingen van nestplaatsen van huismus en gierzwaluw zijn gedaan in het centrum van Oosterhout, op circa 870 meter ten noorden van het plangebied. Het betreft vermoedelijk een waarnemerseffect (in dit gebied is relatief veel onderzoek naar deze soorten uitgevoerd). Het is aannemelijk dat nestplaatsen van huismus en gierzwaluw ook in overige bebouwing binnen Oosterhout voorkomen. Nest- en/of territorium-indicerende waarnemingen van buizerd, havik en steenuil werden uitsluitend gedaan in de bosgebieden ten zuiden en zuidwesten van Oosterhout, op minimaal circa 800 meter afstand van het plangebied.

Afbeelding 4.5 Nest- en/of territorium-indicerende waarnemingen van vogelsoorten met een jaar rond beschermde nestplaats in de omgeving van het plangebied in de periode 2018 - 2023 [lit. 3]^{1,2}

De biotoopeisen van soorten waarvan nest- of territorium-indicerende waarnemingen bekend zijn in de omgeving van het plangebied, staan in onderstaand kader beschreven.

Buizerd

Is te vinden in uitgestrekte bossen afgewisseld met heide en boerenland, moerasbossen, boerenland met bosjes en houtwallen, duinvalleien met struweel, bosjes in steden. Combinatie van geschikte nestgelegenheid (bos of een bosje) met open land met veel voedsel is ideaal [lit. 8].

¹ Deze informatie is afkomstig uit de NDFF en mag niet zonder toestemming van BIJ12 worden verstrekt aan derden of op enige andere wijze openbaar gemaakt worden.

² Wees alert met het gebruik van puntwaarnemingen, een punt is niet per se een waarneming op die plek.

Gierzwaluw

Voor hun nestgelegenheid zijn gierzwaluwen afhankelijk van beschikbaarheid van gebouwen met geschikte holtes. Ze jagen boven uiteenlopende habitats in dorpen en steden. Al het voedsel wordt gevangen in de lucht, ze zijn gespecialiseerd in het vangen van insecten in volle vlucht. Daarvoor zoeken ze meestal de luchtlagen op die op dat moment de meeste insecten bevatten, en dat kan best een flinke hoogte zijn [lit. 8].

Havik

Combinatie van bos met geschikte nestbomen met open land om te jagen. Broedt in naald- en loofbossen, ook in moerasbos, soms in parken. Jaagt in het bos, maar ook in tussenliggende weilanden en akkers, in aangrenzende open gebieden (heide en hoogveen, moerassen, boerenland) en steeds vaker ook in de stad. Belangrijk is de aanwezigheid van geschikte prooien. In de winter ook in nog opener terrein te vinden, zoals kwelders [lit. 8].

Huismus

Huismussen stellen prijs op een rommelige menselijke omgeving, met struikgewas, schuren, weilanden met vee, gemorst graan en zo verder. Talrijkst in dorpen en in oudere buitenwijken, met rommelige tuinen. Als er veel hoge bomen staan, verdwijnt de huismus. De huismus heeft 2 tot 3 legsels per broedseizoen met elk 4 - 6 eieren. Broedduur: 11 - 12 dagen. Huismussen broeden in een los kolonieverband. Het nest wordt vooral gemaakt onder dakpannen, in gaten en kieren van gebouwen en in mussenkasten. Het slordige nest bestaat uit takjes, stro, veertjes en hondenharen [lit. 8].

Steenuil

Veelal kleinschalige cultuurlandschappen met een variatie aan houtwallen, heggen, weiltes en knoestige bomen. In grootschalige landbouwgebieden is de steenuil afhankelijk van gevarieerde erven bij boerderijen of vrijstaande huizen. Jachtgebied bestaat uit open terrein met het hele jaar door lage vegetatie (beweiding). Voorts zijn er voldoende zitplaatsen van 1 tot 1,5 meter hoogte (paaltjes bijvoorbeeld) om vanuit te jagen. Er zijn schuilplaatsen en broedholen in oude bomen, schuren, gebouwen en dergelijke [lit. 8].

Veldbezoek

Tijdens het veldbezoek werden in het plangebied de volgende vogelsoorten waargenomen: huismus, houtduif, pimpelmees, boomkruiper, ekster en merel. Van deze soorten is huismus de enige waarvan de nesten jaarrond beschermd zijn.

Binnen het plangebied zijn geen jaarrond beschermde nestplaatsen aangetroffen. In de aanwezige bomen bevinden zich geen grotere nesten waar vogelsoorten met een jaarrond beschermd nest gebruik van kunnen maken. Ook de aanwezigheid van nesten van gebouwbewonende soorten kan binnen het plangebied worden uitgesloten, vanwege het ontbreken van bebouwing. In woningen en andere bebouwing in de directe omgeving van het plangebied kunnen deze wel aanwezig zijn. Hierbij is met name de aanwezigheid van nestplaatsen van huismus aannemelijk, maar ook nestplaatsen van gierzwaluw kunnen niet worden uitgesloten. De bestaande vegetatie binnen het plangebied kan van belang zijn als functionele leefomgeving voor de lokale populatie van huismussen. Deze vegetatie bestaat gedeeltelijk uit een relatief dicht struikgewas, waar voedsel en beschutting gevonden kunnen worden (afbeelding 4.6). Ook biedt het braakliggende terrein mogelijkheden tot een zandbad.

Afbeelding 4.6 Struikvegetatie die mogelijk van belang is als functionele leefomgeving huismus

Effecten en conclusie

Alle van nature in Nederland in het wild levende vogels zijn beschermd onder artikel 3.1 van de Wnb. Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen (artikel 3.1 Wnb).

Vogels met jaarrond beschermde nesten

De aanwezigheid van jaarrond beschermde nesten kan binnen het plangebied worden uitgesloten. Het voornemen leidt daarmee niet tot een directe aantasting van jaarrond beschermde nesten.

In de directe omgeving van het plangebied kunnen zich echter wel nestplaatsen bevinden van de gebouwbewonende vogelsoorten huismus en gierzwaluw. Deze nesten kunnen indirect worden aangetast wanneer de werkzaamheden zorgen voor een verstoring door geluid en/of trillingen tot bij het nest. In de huidige situatie is in de omgeving van het plangebied reeds sprake van enige verstoring, met name als gevolg van wegverkeer. De huidige geluidsbelasting bedraagt 46 - 55 db(A) [lit. 12]. Bij een dergelijke, regelmatige en met een zekere frequentie optredende verstoring treedt vaak gewenning op [lit. 14]. Van soorten die zich hebben gevestigd in (de omgeving van) het plangebied kan dan ook worden aangenomen dat deze tot op zekere hoogte gewend zijn aan een dergelijke geluidsbelasting. Negatieve effecten op deze soorten als gevolg van een beperkte (en tevens tijdelijke) bijkomende geluidsverstoring bij de uitvoering van de werkzaamheden zijn uit te sluiten. Deze redenering gaat niet op voor werkzaamheden met een hoog brongeluid, zoals heien of het intrillen van palen. Bij dergelijke vormen van verstoring is er vrijwel nooit sprake van gewenning vanwege de onvoorspelbaarheid [lit. 14]. Pulsgeluiden en trillingen kunnen leiden tot een verminderd voortplantingssucces van de aanwezige vogels.

Wanneer er verstorende werkzaamheden worden uitgevoerd zal er dus aanvullend onderzoek gedaan moeten worden naar de aanwezigheid van jaarrond beschermde nesten binnen de verstoringscontour van de werkzaamheden.

Wanneer op basis van het onderzoek wordt vastgesteld dat binnen de verstoringscontour van de werkzaamheden 1 of meerdere jaarrond beschermde nesten aanwezig is en deze als gevolg van de werkzaamheden wordt aangetast, is voor het voornemen een ontheffing Wnb nodig. Het gaat dan specifiek om onderzoek naar jaarrond beschermde nesten van huismus, aangezien deze soort ook jaarrond gebruikmaakt van de nestlocatie. Gierzwaluwen zijn uitsluitend in de periode april - augustus aanwezig in Nederland. Negatieve effecten ten aanzien van deze soort zijn dus eenvoudig te voorkomen door de versturende werkzaamheden uit te voeren buiten deze periode.

Daarnaast maakt de aanwezige vegetatie binnen het plangebied naar verwachting onderdeel uit van de functionele leefomgeving van huismus. Een groot deel van de opgaande vegetatie blijft echter behouden, waardoor een wezenlijke aantasting van essentiële functionele leefomgeving van huismus op voorhand kan worden uitgesloten.

Overige broedvogels

Het onderzoeksgebied biedt leefgebied aan verschillende algemeen voorkomende broedvogels. Het voorkomen van algemeen voorkomende broedvogels gedurende het broedseizoen is dan ook aannemelijk. Voor aanwezige broedvogels geldt dat werkzaamheden tijdens het broedseizoen (maart tot en met september, afhankelijk van de soort) voor verstoring kunnen zorgen door trillingen of geluid. Voor alle inheemse vogelsoorten geldt dat opzettelijk verstoren in het broedseizoen (individueel, nesten of eieren) verboden is volgens de Wnb. Het verkrijgen van ontheffing voor het verstoren van broedvogels is meestal niet mogelijk. De effecten op vogels en daarmee een overtreding van de verbodsbepalingen van de Wnb zijn namelijk gemakkelijk te voorkomen, te weten door in principe 4 mogelijkheden:

- buiten het broedseizoen werken, dit met risico dat sommige vogels tot in september kunnen broeden;
- de werkzaamheden vlak voor het broedseizoen inzetten en dan continue doorwerken (werkzaamheden niet langer dan enkele dagen stilleggen), zodat vogels niet gaan broeden in het gebied waar gewerkt wordt;
- het plangebied voor het broedseizoen ongeschikt maken voor broedvogels;
- als werkzaamheden plaats gaan vinden in het broedseizoen, door een deskundige laten vaststellen of er broedende vogels aanwezig zijn in het plangebied. Wanneer kan worden geconstateerd dat in de directe omgeving van de werkzaamheden geen vogels broeden bij de start van de werkzaamheden, vindt geen overtreding van de verbodsbepalingen plaats. Mochten er wel broedende vogels aanwezig zijn binnen de verstoringscontour van de werkzaamheden mag er pas worden gestart met de werkzaamheden als er niet meer gebroed wordt. Doorgaans zijn de meeste vogels rond half juli uitgebroed, er zijn echter vogelsoorten die tot in september broeden.

4.2.5 Amfibieën

Bureaustudie

Op basis van de NDFF [lit. 3] zijn in de afgelopen 5 jaar binnen 3 kilometer van het plangebied waarnemingen bekend van amfibiesoorten die zijn beschermd onder het beschermingsregime 'Andere soorten' van de Wnb (artikel 3.10), zoals bruine kikker, gewone pad en kleine watersalamander. Voor deze soorten geldt binnen de provincie Noord-Brabant een algemene vrijstelling in het kader van ruimtelijke ingrepen. Echter zijn ook waarnemingen bekend van de niet-vrijgestelde 'Andere soort' alpenwatersalamander. Waarnemingen van deze soort worden voornamelijk gedaan in het bosgebied ten zuiden van het plangebied, op minimaal circa 700 meter afstand. Daarnaast zijn waarnemingen bekend op één locatie dichtbij, op circa 270 meter afstand ten zuiden van het plangebied (afbeelding 4.7). Vermoedelijk gaat het hierbij om individuen in een tuinvijver.

Daarnaast zijn in de omgeving van het plangebied ook verschillende waarnemingen bekend van de Habitatrichtlijnsoorten heikikker, kamsalamander, poelkikker en rugstreeppad. Ten aanzien van heikikker, poelkikker en rugstreeppad gaat het per soort slecht om 1 waarneming. Kamsalamander is circa 10 keer waargenomen. Al deze waarnemingen werden gedaan in de bos- en natuurgebieden ten zuiden en zuidoosten van het plangebied (afbeelding 4.7).

Afbeelding 4.7 Waarnemingen van beschermde soorten amfibieën in de omgeving van het plangebied in de periode 2018 - 2023
[lit. 3]^{1,2}

De biotoop-eisen van de in de omgeving waargenomen soort worden in onderstaand kader beschreven.

Heikikker

De heikikker is uit alle Nederlandse provincies (behalve Flevoland) bekend, maar kent zijn grootste verspreiding in de hoger gelegen delen van het land. Hij komt vooral voor in vochtige heidegebieden, waar sprake is van veenvorming en in hoog- en laagveengebieden. Ook in de rest van zijn verspreidingsgebied is vocht en veenvorming een belangrijk element van zijn biotoop. Maar hij wordt ook wel aangetroffen in vochtige schraalgraslanden, duinvalleien, bosranden, langs meren en rivieren en in komkleigebieden. De aanwezigheid van laag struweel en hoge kruidige gewassen is hier van belang. De voortplantingsbiotoop bestaat uit ondiepe stilstaande wateren met oevervegetatie. Het water zelf is vaak enigszins zuur (pH 4 - 5.5) en voedselarm [lit. 9].

Kamsalamander

De kamsalamander komt verspreid over het gehele zuiden, midden en oosten van ons land voor. Hij is vrij zeldzaam en wordt landelijk gezien als een kwetsbare soort, die in zijn verspreiding achteruit gaat. Zijn voorkeur gaat uit naar kleinschalige landschappen met bospercelen, heggen en struwelen. De voortplantingsbiotoop bestaat voornamelijk uit matig voedselrijke tot voedselrijke, stilstaande wateren met een goed ontwikkelde onderwatervegetatie. Veel vindplaatsen zijn beek- of rivierbegeleidend. De poel mag niet geheel beschaduwde zijn en moet permanent water bevatten. Dat een poel visvrij is, wordt als belangrijk beschouwd. Buiten de voortplantingsperiode (eind maart tot half juli) bevindt de kamsalamander zich op het land. Het landschap waarin ze zich dan bevinden is bosrijk, bevat houtwallen of struweel en wordt vaak gekenmerkt door kleinschaligheid in de omgeving [lit. 9].

¹ Deze informatie is afkomstig uit de NDFF en mag niet zonder toestemming van BIJ12 worden verstrekt aan derden of op enige andere wijze openbaar gemaakt worden.

² Wees alert met het gebruik van puntwaarnemingen, een punt is niet per se een waarneming op die plek.

Poelkikker

De poelkikker komt in Nederland vooral in het oosten en zuiden voor. Het is een zon- en warmteminnende soort met een voorkeur voor onbeschaduwde wateren. De oeverzone moet bij voorkeur goed begroeid zijn. En het water is vaak vrij omvangrijk of maakt deel uit van een groter complex van wateren. De Poelkikker is een kritische soort, die houdt van voedselarm, schoon water. Hij heeft een voorkeur voor zwak zure, stilstaande wateren in bos- en heidegebieden op de hogere zandgronden. Hij komt voor in vennen, poelen en watergangen in hoogveengebieden, en in uiterwaarden. Poelkikkers overwinteren meestal op het land en niet in het water [lit. 9].

Rugstreeppad

De rugstreeppad is een bewoner van zandige terreinen met een betrekkelijk hoge dynamiek, zoals de duinen, de uiterwaarden van de grote rivieren, opgespoten terreinen, heidevelden en akkers. Maar hij wordt ook op klei- en veengronden aangetroffen. Voor de voortplanting is de rugstreeppad afhankelijk van ondiepe wateren, die vrij snel opwarmen. Vaak wordt gebruik gemaakt van tijdelijke poeltjes en plassen, maar ook slootjes en vennen kunnen geschikt zijn. Een voorwaarde is wel dat het water niet zuurder is dan pH 5. Brak water wordt getolereerd [lit. 9].

Alpenwatersalamander

De alpenwatersalamander komt in Nederland in het zuiden en oosten voor, vaak in de buurt van bos en/of houtwallen. Hij heeft een voorkeur voor zandige leemgronden, waar hij voorkomt in beboste gebieden (loofbos) of kleinschalige landschappen met heggen en struwelen. De alpenwatersalamander is niet kieskeurig wat betreft zijn voortplantingsbiotoop. In het voorjaar is hij in allerlei typen water te vinden, zolang het niet snelstromend of rijk aan vis is. Alpenwatersalamanders overwinteren op het land, maar er zijn ook waarnemingen van kleine aantallen dieren die de hele winter in het water verblijven. In februari trekken ze naar het water [lit. 9].

Veldbezoek

Tijdens het veldbezoek werden geen, onder de Wnb beschermde, amfibieën aangetroffen. De aanwezige biotopen binnen het plangebied komen niet overeen met de biotoopeisen van beschermde amfibieën. Binnen het plangebied en in de directe omgeving hiervan is geen oppervlaktewater aanwezig, waardoor uitgesloten kan worden dat zich hier voortplantingsbiotoop voor amfibieën bevindt. Wel kan het plangebied geschikt landbiotoop vormen voor amfibieën. Echter is de nabijheid van geschikt voortplantingswater voor de meeste amfibiesoorten een vereiste. Het kan daarom worden uitgesloten dat beschermde amfibieën binnen de grenzen van het plangebied aanwezig zijn.

Effecten en conclusie

Door de afwezigheid van geschikt biotoop voor amfibiesoorten, kan worden uitgesloten dat beschermde amfibiesoorten binnen de grenzen van het plangebied aanwezig zijn. Hierdoor zijn negatieve effecten van de geplande werkzaamheden op deze soortgroep uit te sluiten. Vervolgstappen in het kader van de Wnb zijn niet nodig.

4.2.6 Reptielen

Bureaustudie

Op basis van de NDFF [lit. 3] zijn in de afgelopen 5 jaar binnen 3 kilometer van het plangebied waarnemingen bekend van levendbarende hagedis, een reptielsoort die is beschermd onder het beschermingsregime 'Andere soorten' van de Wnb (artikel 3.10). Waarnemingen van deze soort worden uitsluitend gedaan in het bosgebied ten zuiden van het plangebied, op circa 650 meter afstand (afbeelding 4.8).

In de omgeving van het plangebied zijn geen waarnemingen bekend van reptielsoorten beschermd onder de Habitatrichtlijn, en deze worden hier op basis van verspreidingsgegevens en/of habitatvereisten ook niet verwacht.

Afbeelding 4.8 Waarnemingen van beschermde soorten reptielen in de omgeving van het plangebied in de periode 2018 - 2023 [lit. 3]^{1,2}

De biotoopeisen van de in de omgeving waargenomen soorten worden in onderstaand kader beschreven.

Levendbarende hagedis

Heide en hoogveen komen naar voren als voorkeurshabitat. De soort komt ook voor langs infrastructuur (spoorlijnen en wegbermen), bij bos en struweel en in een beperkt deel van de duinen. De levendbarende hagedis is een vochtminnende soort die in de genoemde landschapstypen veel wordt aangetroffen op venoevers en ook wel langs lijnvormige wateren. Er zijn ook enkele waarnemingen bekend uit laagveen. De levendbarende hagedis komt voor in vrijwel alle zandige (en löss-)districten in Nederland. De soort is aanwezig op de Zeeuwse eilanden en vervangt daar in de duinen de zandhagedis. Het Veluws-Drents en Kempens district vormen, vooral door hun grote oppervlakte aan bos en heideterreinen, de belangrijkste bolwerken [lit. 3].

Veldbezoek

Tijdens het veldbezoek werden geen, onder de Wnb beschermde, reptielen aangetroffen. Het plangebied vormt geen geschikt biotoop voor levendbarende hagedis. Dit vanwege de afwezigheid van heide, hoogveen en (oeverzones van) vennen en lijnvormige wateren. De aanwezigheid van levendbarende hagedis kan binnen het plangebied worden uitgesloten.

Effecten en conclusie

Door de afwezigheid van geschikt biotoop voor reptielen, kan worden uitgesloten dat beschermde reptielen binnen de grenzen van het plangebied aanwezig zijn. Hierdoor zijn negatieve effecten van de geplande werkzaamheden op deze soortgroepen uit te sluiten. Vervolgstappen in het kader van de Wnb zijn niet nodig.

¹ Deze informatie is afkomstig uit de NDFF en mag niet zonder toestemming van BIJ12 worden verstrekt aan derden of op enige andere wijze openbaar gemaakt worden.

² Wees alert met het gebruik van puntwaarnemingen, een punt is niet per se een waarneming op die plek.

4.2.7 Vissen

In het plangebied is geen oppervlaktewater aanwezig. De aanwezigheid en de verstoring van beschermde vissoorten is daarmee uit te sluiten. Nader onderzoek en/of een ontheffingsaanvraag is niet nodig.

4.2.8 Vlinders, libellen en andere ongewervelden

Bureaustudie

Op basis van de NDFF [lit. 3] zijn in de afgelopen 5 jaar binnen 3 kilometer van het plangebied waarnemingen bekend van grote vos en kleine ijsvogelvlinder, dagvlindersoorten die zijn beschermd onder het beschermingsregime 'Andere soorten' van de Wnb (artikel 3.10). Grote vos werd enkele malen waargenomen in de bosgebieden ten westen en zuidwesten van het plangebied, op circa 900 meter afstand. Van kleine ijsvogelvlinder betreft het 1 waarneming uit 2019, die werd gedaan binnen de bebouwde kom van Oosterhout, op circa 1,5 kilometer afstand ten noorden van het plangebied (afbeelding 4.9). Daarnaast zijn in de omgeving van het plangebied ook waarnemingen bekend van de Habitatrichtlijnsoort teunisbloempijlstaart (afbeelding 4.9). Ook de waarnemingen van deze soort concentreren zich in de bosgebieden ten westen en zuidwesten van het plangebied.

Onder de Wnb beschermde dagvlinders, libellen of andere ongewervelde komen vooral in leefgebieden voor waar hun biotoop nog grotendeels intact is. Dit betreffen veelal zeer specifieke soorten habitats waar de betreffende soort zijn levenscyclus volledig kan doorlopen. De leefgebieden van onder de Wnb beschermde ongewervelden liggen dan ook vooral binnen en rondom natuurgebieden. Voorbeelden van biotopen waar onder de Wnb beschermde ongewervelden lokaal kunnen voorkomen zijn droge en schrale kalkgraslanden, vochtige bossen in het oosten van het land en Zuid-Limburg, in blauwgraslanden, kruidenrijke heidevelden, vochtige duinvalleien en duingraslanden, kapvlakten in droog en oud eikenbos, wilgenbroekbos in beekdalen, voedselarme tot matig voedselrijke verlandende wateren met een dichte krabbenscheervegetatie (petgaten), hoogveentjes omgeven door bos en gebufferde vennen, langs zuurstofrijke bovenlopen van beken, en langs stromingsluwe oevers langs rivieren waar fijn sediment en organisch materiaal voorhanden is. Een belangrijke voorwaarde voor het voorkomen van dagvlinders is het voorkomen van waardplanten. Waardplanten van de beschermde soorten dagvlinders zijn zeldzaam in Nederland en worden over het algemeen niet gevonden in stedelijk gebied.

Afbeelding 4.9 Waarnemingen van beschermde soorten ongewervelden in de omgeving van het plangebied in de periode 2018 - 2023 [lit. 3]^{1,2}

De biotoopeisen van de in de omgeving waargenomen soorten worden in onderstaand kader beschreven.

Teunisbloempijlstaart

De laatste jaren breidt de teunisbloempijlstaart zich vanuit Zuid-Limburg naar het noorden uit; de meeste waarnemingen komen uit de provincie Limburg, maar er zijn ook enkele exemplaren waargenomen in andere provincies, waaronder Noord-Brabant en Gelderland. De biotoop bestaat uit open plekken in vochtige bossen, bosranden en warme open plaatsen. Waardplanten: wilgenroosje, teunisbloem, basterdwederik en kattenstaart [lit. 10].

Grote vos

De grote vos vliegt op warme, zonnige plekken in vochtige, open bossen, bosranden, boomgaarden en andere plekken met grote, vrijstaande bomen. Waardplanten zijn vooral de iepen maar ook wilgen en soms ook fruitbomen (zoete kers) of meidoorn [lit. 10].

Kleine ijsvogelvlied

De kleine ijsvogelvlied is een echte bosbewoner. Hij komt voor in gevarieerde, vochtige gemengde bossen of loofbossen, zoals elzenbroekbos. De eitjes worden afgezet op jonge bladeren van jonge (wilde, rode of gecultiveerde) kamperfoelie die bij voorkeur in de halfschaduw staan [lit. 10].

Veldbezoek

Tijdens het veldbezoek zijn geen vlinders, libellen en ongewervelden aangetroffen die onder de Wnb beschermd zijn. Hierbij wordt opgemerkt dat het veldbezoek, met betrekking tot vlinders, libellen en ongewervelden, niet in de meest geschikte periode van het jaar heeft plaatsgevonden.

¹ Deze informatie is afkomstig uit de NDFF en mag niet zonder toestemming van BIJ12 worden verstrekt aan derden of op enige andere wijze openbaar gemaakt worden.

² Wees alert met het gebruik van puntwaarnemingen, een punt is niet per se een waarneming op die plek.

Aangezien de in de omgeving waargenomen soorten relatief hoge eisen stellen aan de habitat worden deze binnen het plangebied niet verwacht. Het plangebied betreft immers een relatief verstoorde omgeving en ligt niet in het bos. Ook zijn de waardplanten van deze soorten binnen het plangebied niet aangetroffen.

Effecten en conclusie

Door de afwezigheid van geschikt biotoop en waardplanten voor beschermde vlinder- of libelsoorten, kan worden uitgesloten dat beschermde dagvlinders, libellen of andere ongewervelde binnen de grenzen van het plangebied aanwezig zijn. Hierdoor zijn negatieve effecten van de geplande werkzaamheden op deze soortgroepen uit te sluiten. Vervolgstappen in het kader van de Wnb zijn niet nodig.

5

SAMENVATTING

5.1 Gebiedsbescherming

Natura 2000

Het optreden van directe effecten, zoals verstoring door oppervlakteverlies, geluid, licht, trilling of optische verstoring, en indirecte effecten, zoals vernatting, verdroging, verontreiniging of verzilting kan als gevolg van de afstand (≥ 8 km) tussen het plangebied en omliggende Natura 2000-gebieden worden uitgesloten. Effecten van stikstofdepositie zijn echter niet op voorhand uit te sluiten. De omvang en reikwijdte van de stikstofdepositie door de werkzaamheden en/of het gebruik dienen met een AERIUS-berekening inzichtelijk gemaakt te worden. Afhankelijk van de uitkomst zijn er geen vervolgstappen (geen deposities) of is een Voortoets en/of passende beoordeling nodig.

Natuurnetwerk Nederland

Het plangebied maakt geen onderdeel uit van het NNN Noord-Brabant (NNB), waardoor ruimtebeslag van het voornemen op het NNN op voorhand is uitgesloten. In de provincie Noord-Brabant is externe werking ten aanzien van het NNN ook een toetscriterium. Echter is gelet op de aard van de werkzaamheden, de afstand ten opzichte van de meest nabijgelegen NNN-gebieden en het tussenliggende gebied uitgesloten dat een significante verstoring optreedt. Een nadere procedure in de vorm van een 'Nee, tenzij-toets' is niet noodzakelijk waardoor belemmeringen vanuit provinciaal natuurbeleid niet aan de orde zijn.

Houtopstanden

Ten aanzien van bomen die in het kader van de werkzaamheden worden gekapt, geldt het bomenbeleid van de gemeente Oosterhout. De te kappen bomen dienen geïnventariseerd te worden middels een bomenonderzoek, waarbij de noodzakelijke gegevens worden verzameld voor de aanvraag van een gemeentelijke kapvergunning.

5.2 Soortenbescherming

In onderstaande tabel 5.1 zijn de bevindingen en conclusies ten aanzien van de beschermde soorten samengevat.

Tabel 5.1 Samenvattende tabel soortenbescherming

Soortgroep	Kans op overtreding Wnb?	Vervolgstappen nodig?		Ontheffing aanvragen?
		Mitigerende maatregelen	Vervolgonderzoek (indien mitigatie niet mogelijk of niet voldoende)	
flora	nee	geen, wel zorgplicht	nee	nee
grondgebonden zoogdieren	nee	geen, wel zorgplicht	nee	nee
vleermuizen	ja, indien: - foeragerende/overvliegende vleermuizen worden verstoord; - verblijfplaatsen in de omgeving worden verstoord	ja, door: - werkzaamheden overdag uitvoeren en gebruik maken van vleermuisvriendelijk lichtbeheer, en; - werkwijze hanteren met een lage verstoring (niet of aangepast heien of trillen)	nee, mits mitigerende maatregelen in acht worden genomen	nee, mits mitigerende maatregelen in acht worden genomen
vogels met een jaarrond beschermd nest	ja, indien: - nestplaatsen huismus worden verstoord; - nestplaatsen gierzwaluw worden verstoord; -	ja, door: - werkwijze hanteren met een lage verstoring (niet of aangepast heien of trillen); - werkzaamheden uitvoeren in de periode september - maart (wanneer geen gierzwaluwen aanwezig zijn)	nee, mits mitigerende maatregelen in acht worden genomen. Indien dit niet mogelijk is, nader onderzoek naar huismus en/of gierzwaluw	nee, mits mitigerende maatregelen in acht worden genomen of na vervolgonderzoek blijkt dat ontheffing niet nodig is
algemene broedvogels	ja, indien broedparen worden verstoord	ja, 4 mogelijkheden: - buiten het broedseizoen werken; - werkzaamheden voor het broedseizoen inzetten en continu doorwerken; - of plangebied ongeschikt maken voor broedvogels; - vrijgave door deskundig ecoloog	nee	nee, mits mitigerende maatregelen in acht worden genomen
amfibieën	nee	geen, wel zorgplicht	nee	nee
reptielen	nee	geen, wel zorgplicht	nee	nee
vissen	nee	geen, wel zorgplicht	nee	nee
vlinder, libellen & ongewervelden	nee	geen, wel zorgplicht	nee	nee

LITERATUUR

- 1 Natura2000.nl, geraadpleegd op 26 april 2023.
- 2 Data.overheid.nl/dataset/6241-natuurbeheerplan--natuur-netwerk-brabant-met-onderverdeling, geraadpleegd op 26 april 2023.
- 3 NDFF-ecogrid database (ndff.nl), geraadpleegd op 26 april 2023.
- 4 Blom Ecologie B.V. (2020). *Quickscan Wet natuurbescherming Lodewijk Napoleonlaan 71a te Oosterhout*. BE/2020/216/r. Blom Ecologie B.V., Waardenburg, 9 april 2020.
- 5 Verspreidingsatlas.nl, geraadpleegd op 26 april 2023.
- 6 Zoogdierenvereniging.nl, geraadpleegd op 26 april 2023.
- 7 Vleermuis.net, geraadpleegd op 26 april 2023.
- 8 Vogelbescherming.nl; geraadpleegd op 26 april 2023.
- 9 Ravon.nl, geraadpleegd op 26 april 2023.
- 10 Vlinderstichting.nl, geraadpleegd op 26 april 2023.
- 11 Infomil.nl/onderwerpen/geluid/functies/bouwlawaai-0/virtuele-map/afstandstabel/.
- 12 Atlasleefomgeving.nl/thema/geluid-in-je-omgeving/kaarten.
- 13 Meijer, R.G., Dwarshuis, J.P., & Piening, K.R. (2018). *Wat horen vleermuizen van door mensen geproduceerde geluiden?* Lutra 61 (2): 297-320.
- 14 Kleijn, D. (2004). *Effecten van geluid op wilde soorten - implicaties voor soorten betrokken bij de aanwijzing van Natura 2000 gebieden*. Alterra-rapport 1705, ISSN 1566-7197.

Bijlage(n)

BIJLAGE: WETGEVEND KADER

I.1 Wet natuurbescherming

I.1.1 Gebiedsbescherming

In hoofdstuk 2 van de Wet natuurbescherming zijn de bepalingen voor gebiedsbescherming vastgelegd. De regels hebben als doel het beschermen en in stand houden van natuurgebieden met bijzondere of kwetsbare waarden. Hiermee zijn internationale verplichtingen uit de Vogelrichtlijn (VR) en Habitatrichtlijn (HR), maar ook verdragen als bijvoorbeeld het Verdrag van Ramsar (Wetlands) in nationale regelgeving verankerd.

Nederland past een vergunningstelsel toe bij de bescherming van Natura 2000-gebieden. Projecten die, gelet op de instandhoudingsdoelstellingen, significante gevolgen kunnen hebben voor een Natura 2000-gebied, zijn volgens artikel 2.7 lid 2 van de Wet natuurbescherming vergunningplichtig. Voor elke ontwikkeling in of nabij een Natura 2000-gebied dient te worden beoordeeld of kan worden uitgesloten dat de werkzaamheden/ontwikkeling een significant negatief effect hebben op de beschermde natuurwaarden in het betreffende gebied. Indien significant negatieve effecten niet op voorhand kunnen worden uitgesloten, dient een 'passende beoordeling' te worden uitgevoerd.

In het geval de passende beoordeling niet de zekerheid verschaft dat er geen sprake is van een aantasting van de natuurlijke kenmerken van het betrokken Natura 2000-gebied, moet de vergunning, c.q. de instemming, worden geweigerd, tenzij aan de 'ADC-criteria' voldaan wordt. Dit betekent dat er geen alternatieven zijn (A), er sprake is van bij de wet genoemd belang (D) en dat door compensatie de algehele samenhang van het Natura 2000-netwerk gewaarborgd blijft (C).

Effecten op Natura 2000-gebieden worden beoordeeld aan de hand van de IHD die in de aanwijzingsbesluiten voor de betreffende gebieden zijn vastgesteld. IHD betreffen zowel habitattypen als habitat- en vogelsoorten. In het kader van de alternatievenafweging wordt beoordeeld of er onderscheid is in de mate waarin de verschillende alternatieven effect hebben op de IHD en of er voor de verschillende alternatieven de kans bestaat dat significant negatieve effecten optreden.

I.1.2 Soortenbescherming

Onder de Wet natuurbescherming bestaat de soortenbescherming uit 3 beschermingsregimes: een beschermingsregime voor Vogelrichtlijnsoorten (art. 3.1), Habitatrichtlijnsoorten (art. 3.5) en 'Andere soorten' (art. 3.10). Voor ieder van deze regimes gelden afzonderlijke verbodsbepalingen. In de navolgende paragrafen worden de verbodsbepalingen waaraan getoetst wordt, toegelicht.

Vogelrichtlijnsoorten

Het beschermingsregime voor Vogelrichtlijnsoorten heeft betrekking op de soorten zoals aangeduid in artikel 1 van de Vogelrichtlijn. Dit betreft alle van nature in het wild levende vogelsoorten op het Europese grondgebied. Voor vogelsoorten gelden de volgende verbodsbepalingen:

- het is verboden opzettelijk vogels te doden of te vangen;
- het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten weg te nemen;
- het is verboden eieren van vogels te rapen en deze onder zich te hebben;
- het is verboden vogels opzettelijk te storen.

Het laatste verbod is echter niet aan de orde indien kan worden onderbouwd dat de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort. Het bepalen of sprake is van een wezenlijke invloed is per soort en per situatie maatwerk.

De meeste vogelsoorten maken elk broedseizoen een nieuw nest of zijn in staat om een nieuw nest te maken. Deze vogelnesten voor eenmalig gebruik vallen alleen tijdens het broedseizoen onder de hiervoor beschreven verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming. Voor deze soorten is geen ontheffing nodig voor werkzaamheden buiten het broedseizoen. Buiten het broedseizoen mogen deze nesten worden verwijderd of verplaatst, tenzij in specifieke situaties er een ecologisch zwaarwegend belang is om nesten die normaliter niet jaarrond beschermd zijn toch jaarrond te beschermen. Dit kan bijvoorbeeld het geval zijn wanneer door een ingreep een groot deel van de nestgelegenheid van een bepaalde populatie dreigt te verdwijnen. Voor het verstoren van vogels (in het broedseizoen) is het verkrijgen van een ontheffing in principe niet mogelijk omdat bijna altijd een alternatief voorhanden is, namelijk werken wanneer geen broedende vogels aanwezig zijn. De Wet natuurbescherming kent geen standaardperiode voor het broedseizoen. Het gaat erom of er een broedgeval is.

De verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming zijn altijd relevant voor vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten. Jaarrond beschermde nesten zijn:

- 1 nesten die buiten het broedseizoen worden gebruikt als vaste rust- en verblijfplaats (bijvoorbeeld steenuil);
- 2 nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop (bijvoorbeeld roek, gierzwaluw en huismus);
- 3 nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing (bijvoorbeeld ooievaar, kerkuil en slechtvalk);
- 4 vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen (bijvoorbeeld boomvalk, buizerd en ransuil).

Habitatrichtlijnsoorten

Het beschermingsregime voor Habitatrichtlijnsoorten heeft betrekking op in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn. De verbodsbepaling voor flora heeft betrekking op soorten (in hun natuurlijke verspreidingsgebied) uit bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern.

Voor deze fauna en flora van de Habitatrichtlijn gelden de volgende verbodsbepalingen:

- het is verboden dieren opzettelijk te doden of te vangen;
- het is verboden dieren opzettelijk te verstoren;
- het is verboden eieren opzettelijk te vernielen of te rapen;
- het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen;
- het is verboden planten opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Als deze verbodsbepalingen voor deze soorten worden overtreden, moet een ontheffing van de Wet natuurbescherming worden aangevraagd.

‘Andere soorten’

Het beschermingsregime voor de ‘Andere soorten’ heeft betrekking op de soorten uit bijlage A en B bij de Wet natuurbescherming. Hierin zijn lijsten met overige plant- en diersoorten opgenomen die, buiten de Vogel- en Habitatrichtlijn om, nationaal beschermd worden. Voor deze soorten gelden de volgende verbodsbepalingen:

- het is verboden dieren opzettelijk te doden of te vangen;
- het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen;
- het is verboden vaatplanten opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Binnen de soortenlijsten in bijlage A en B bij de Wet natuurbescherming is geen onderscheid gemaakt tussen licht en zwaar beschermde soorten. Zowel het Ministerie van LNV als de provincies zijn bevoegd om binnen deze lijsten soorten aan te wijzen waarvoor een vrijstelling geldt of waarvoor aangepaste voorwaarden gelden in het geval van een ontheffingsaanvraag.

Als er sprake is van een overtreding van verbodsbepalingen ten aanzien van deze soorten is een ontheffing van de Wet natuurbescherming nodig.

Zorgplicht

In artikel 1.11 lid 1 en lid 2 van de Wet natuurbescherming is de zorgplicht beschreven: ‘Eenieder neemt voldoende zorg in acht voor in het wild levende dieren en hun directe leefomgeving. Eenieder laat handelingen na, waarvan redelijkerwijs te vermoeden is, dat ze nadelig zijn voor in het wild levende dieren. Als dat nalaten in redelijkheid niet gevegd kan worden, dienen de gevolgen van dat handelen voor die dieren zoveel mogelijk voorkomen, beperkt of ongedaan gemaakt te worden’. De zorgplicht geldt altijd.

BIJLAGE: INSTANDHOUDINGSDOELSTELLINGEN NATURA 2000-GEBIED ULVENHOUTSE BOS

Habitattypen

Habitatype ?	Habitatsubtype ?	Status doel ?	Oppervlakte ?	Kwaliteit ?	Relatieve bijdrage ?	Kernopgave ?
H9120 - Beuken-eikenbossen met hulst		definitief	=	=	C	
H9160A - Eiken-haagbeukenbossen	hogere zandgronden	definitief	>	>	B1	5.08,W
H91E0C* - Vochtige alluviale bossen	beekbegeleidende bossen	definitief	>	>	C	5.07,SB,W

BIJLAGE: INSTANDHOUDINGSDOELSTELLINGEN NATURA 2000-GEBIED BIESBOSCH

Habitattypen

Habitattype ?	Habitatsubtype ?	Status doel ?	Oppervlakte ?	Kwaliteit ?	Relatieve bijdrage ?	Kernopgave ?
H3260B - Beken en rivieren met waterplanten	grote fonteinkruiden	definitief	=	=	A	
H3270 - Slikkige rivieroever		definitief	>	>		3.05,W
H6120* - Stroomdalgraslanden		definitief	>	=	B2	3.13,SG
H6430A - Ruigten en zomen	moerasspirea	definitief	=	=	A2	
H6430B - Ruigten en zomen	harig wilgenroosje	definitief	>	=	A3	3.05,W
H6510A - Glanshaver- en vossenstaarthooilanden	glanshaver	definitief	=	>	B1	3.13,SG
H6510B - Glanshaver- en vossenstaarthooilanden	grote vossenstaart	definitief	>	=	B2	3.09,W
H91E0A* - Vochtige alluviale bossen	zachtouthoibossen	definitief	= (<)	>	A3	3.05,W
H91E0B* - Vochtige alluviale bossen	essen-iepenbossen	definitief	>	>	C	

Habitatrichtlijnsoorten

Soort ?	Status doel ?	Populatie ?	Omvang leefgebied ?	Kwaliteit leefgebied ?	Relatieve bijdrage ?	Kernopgaven ?
H1095 - Zeeprik	definitief	>	=	=	A	
H1099 - Rivierprik	definitief	>	=	=	A	
H1102 - Elft	definitief	>	=	=	A	
H1103 - Fint	definitief	>	=	=	A	3.05,W
H1106 - Zalm	definitief	>	=	=	A	
H1134 - Bittervoorn	definitief	=	=	=	B1	
H1145 - Grote modderkruiper	definitief	=	=	=		
H1149 - Kleine modderkruiper	definitief	=	=	=		
H1163 - Rivierdonderpad	definitief	=	=	=		
H1318 - Meervleermuis	definitief	=	=	=	C	
H1337 - Bever	definitief	=	=	=	A1	3.05,W
H1340* - Noordse woelmuis	definitief	>	>	>	B2	3.05,W; 3.08,W
H1387 - Tonghaarmuts	definitief	>	>	>	A2	3.05,W
H4056 - Platte schijfhoorn	definitief	=	=	=	C	

Broedvogels

Soort ?	Status doel ?	Aantal broedparen ?	Omvang leefgebied ?	Kwaliteit leefgebied ?	Relatieve bijdrage ?	Kernopgaven ?
A017 - Aalscholver	definitief	310	=	=	C	
A021 - Roerdomp	definitief	10	>	>	C	3.08,W
A081 - Bruine kiekendief	definitief	30	=	=	B1	
A119 - Porseleinhoen	definitief	9	>	>	C	
A229 - IJsvogel	definitief	20	=	=	B1	
A272 - Blauwborst	definitief	1300	=	=	A1	
A292 - Snor	definitief	130	=	=	B2	
A295 - Rietzanger	definitief	260	=	=	C	

Niet-broedvogels

Soort ?	Status doel ?	Populatie ?	Populatie waarde ?	Instandhoudingsdoelstelling ?	Omvang leefgebied ?	Kwaliteit leefgebied ?	Relatieve bijdrage ?	Kernopgaven ?
A005 - Fuut	definitief	450	gemiddelde	Foerageergebied	=	=	B1	
A017 - Aalscholver	definitief	330	gemiddelde	Slaap- en rustplaats en foerageergebied	=	=	C	
A027 - Grote zilverreiger	definitief	60	maximum	Slaap- en rustplaats	=	=	B	
A027 - Grote zilverreiger	definitief	10	gemiddelde	Foerageergebied	=	=	B	
A034 - Lepelaar	definitief	10	gemiddelde	Foerageergebied	=	=	C	
A037 - Kleine zwaan	definitief	10	gemiddelde	Slaap- en rustplaats en foerageergebied	=	=	C	
A041 - Kolgans	definitief	34200	maximum	Slaap- en rustplaats	=	=	C	
A041 - Kolgans	definitief	1800	gemiddelde	Foerageergebied	=	=	C	
A043 - Grauwe gans	definitief	2300	gemiddelde	Slaap- en rustplaats en foerageergebied	=	=	C	
A045 - Brandgans	definitief	4900	maximum	Slaap- en rustplaats	=	=	C	
A045 - Brandgans	definitief	870	gemiddelde	Foerageergebied	=	=	C	
A050 - Smient	definitief	3300	gemiddelde	Slaap- en rustplaats en foerageergebied	=	=	C	
A051 - Krakeend	definitief	1300	gemiddelde	Foerageergebied	=	=	B2	
A052 - Wintertaling	definitief	1100	gemiddelde	Foerageergebied	=	=	B1	
A053 - Wilde eend	definitief	4000	gemiddelde	Foerageergebied	=	=	B1	
A054 - Pijlstaart	definitief	70	gemiddelde	Foerageergebied	=	=	C	
A056 - Slobeend	definitief	270	gemiddelde	Foerageergebied	=	=	B1	
A059 - Tafeleend	definitief	130	gemiddelde	Foerageergebied	=	=	C	
A061 - Kuifeend	definitief	3800	gemiddelde	Foerageergebied	=	=	B1	
A068 - Nonnetje	definitief	20	gemiddelde	Foerageergebied	=	=	B1	
A070 - Grote zaagbek	definitief	30	gemiddelde	Foerageergebied	=	=	C	
A075 - Zeearend	definitief	2	maximum	Foerageergebied	=	=	A1	
A094 - Visarend	definitief	6	maximum	Foerageergebied	=	=	B1	
A125 - Meerkooit	definitief	3100	gemiddelde	Foerageergebied	=	=	B1	
A156 - Grutto	definitief	60	gemiddelde	Slaap- en rustplaats en foerageergebied	=	=	C	

IV

BIJLAGE: INSTANDHOUDINGSDOELSTELLINGEN NATURA 2000-GEBIED LANGSTRAAT

Habitattypen

Habitattype ?	Habitatsubtype ?	Status doel ?	Oppervlakte ?	Kwaliteit ?	Relatieve bijdrage ?	Kernopgave ?
H3130 - Zwakgebufferde vennen		definitief	=	=	C	
H3140 - Kranswierwateren		definitief	=	=	C	4,08,W
H3150 - Meren met krabbenscheer en fonteinkruiden		definitief	=	=	C	4,08,W
H4010A - Vochtige heiden	hogere zandgronden	definitief	=	=	C	
H6410 - Blauwgraslanden		definitief	>	>	B1	
H6430A - Ruigten en zomen	moerasspirea	definitief	=	=	C	
H7140A - Overgangs- en trilvenen	trilvenen	definitief	>	>	C	5,03,W
H7140B - Overgangs- en trilvenen	veenmosrietlanden	definitief	>	>	C	
H7150 - Pioniervegetaties met snavelbiezen		definitief	=	=	C	
H7230 - Kalkmoerassen		definitief	>	>	B2	5,03,W

Habitatrichtlijnsoorten

Soort ?	Status doel ?	Populatie ?	Omvang leefgebied ?	Kwaliteit leefgebied ?	Relatieve bijdrage ?	Kernopgaven ?
H1145 - Grote modderkruiper	definitief	=	=	=		4,08,W
H1149 - Kleine modderkruiper	definitief	=	=	=		4,08,W

